

cnme

Samen voor biodiversiteit

MONITORINGSRAPPORT 2025
ECOLOGISCH BEHEER

Inhoud

- 04 | Voorwoord
- 06 | Inleiding

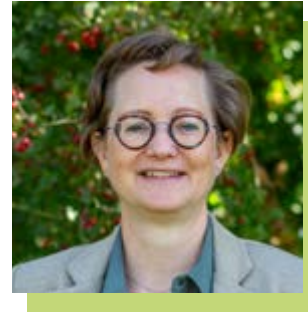
MONITORINGSRESULTATEN

- 14 | Wilde bijen in Maastricht
- 16 | Grote gele kwikstaart
- 18 | Frontenpark: Hoge Fronten
- 32 | Frontenpark: Lage Fronten
- 36 | Jekerdalpark
- 48 | Regenwatervijver Amby
- 56 | Geusselpark
- 66 | Natuurpark Nazareth Spoorzijde
- 72 | Weide Campagne
- 78 | Zouwdal
- 84 | Natuurtransferium en hondenlosloopgebied Sint Pietersberg
- 94 | Recessenpark
- 98 | Bermen: Via Regia
- 100 | Vestingwerken: Aldenhofpark
- 104 | Bijlagen
- 108 | Literatuur
- 109 | Colofon

"EEN GROENE LEEF-
OMGEVING GEEFT
RUST, RUIMTE EN
ENERGIE. ZE MAAKT
ONS VEERKRACHTIGER
– ALS MENS ÉN ALS
SAMENLEVING."

VOORWOORD DOOR
DIRECTEUR ASTRID VERBLAKT

Samen voor biodiversiteit

Maastricht werkt aan een toekomst waarin natuur, gezondheid en leefkwaliteit elkaar versterken. Biodiversiteit, klimaatadaptatie en een natuurinclusieve inrichting zijn daarbij geen luxe, maar essentiële voorwaarden voor een veerkrachtige stad.

De Omgevingsvisie 2040 onderstreept dat fysieke maatregelen pas echt impact hebben wanneer ze worden ondersteund door deskundig beheer en blijvende aandacht voor natuurwaarden. **Een groene stad** ontstaat bovendien alleen als inwoners begrijpen wat er verandert én actief kunnen bijdragen. Een stad wordt pas echt **veerkrachtig** wanneer mensen betrokken zijn, meedoen en verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving.

Dit monitoringsrapport laat zien hoe CNME hier dagelijks invulling aan geeft. Het ecologisch beheerteam versterkt natuurwaarden met specialistisch werk: van ecologisch maai-beheer en soortenbescherming tot beheer op bijzondere locaties. Deze inzet komt niet alleen planten en dieren ten goede, maar ook de mensen die er wonen, werken en leren.

De klimaatopgaven waar Maastricht voor staat maken dit werk urgenter dan ooit. Hittestress, droogte, wateroverlast en de druk op leefgebieden vragen om beheer dat vooruitkijkt én flexibel inspeelt op veranderingen. Ecologisch beheer helpt de stad deze uitdagingen op te vangen: door meer variatie in vegetatie, door ruimte te geven aan soorten die bijdragen aan een robuust ecosysteem en door beheermaatregelen die bodem, water en biodiversiteit versterken. Zo groeit een groene structuur die niet alleen de natuur versterkt, maar ook de leefkwaliteit van inwoners verhoogt.

Dit rapport maakt zichtbaar waar ecologisch beheer resultaat oplevert, waar natuurwaarden toenemen en waar nieuwe kansen liggen. Het is een uitnodiging om samen te blijven investeren in een stad waarin biodiversiteit de basis vormt voor een gezonde toekomst.

Kortom: Natuurlijk groen, samen doen!

INLEIDING

CNME werkt al 30 jaar, in opdracht van de gemeente Maastricht, aan de ontwikkeling van een ecologisch netwerk in de stad. In 2025 omvatte dit netwerk ca 120 hectare. Samen met aangrenzende particuliere natuurgebieden vormt het een samenhangend routenetwerk waar flora en fauna zich kunnen verplaatsen, voortplanten en ontwikkelen.

Waarom ecologisch beheer?

Ecologisch beheer stelt de natuur centraal. Door aan te sluiten bij de unieke kenmerken van ieder gebied kan de biodiversiteit zich verder herstellen en versterken. De oude vestingmuren bieden bijvoorbeeld leefruimte aan muurhagedissen en het grasklokje, terwijl het Jekerdalpark bekendstaat om zijn bloemrijkdom en het oude landgoed Mariënwaard waardevolle natte ruigten herbergt. De bodem- en watersamenstelling bepalen welke soorten zich ergens kunnen vestigen; gericht beheer vergroot die kansen. Daarnaast houdt CNME rekening met de specifieke behoeften van planten- en diersoorten. Welke waardplanten zijn essentieel voor het klaverblauwtje en de veldparelmoervlinder?

Waar vindt de vroedmeesterpad geschikte schuilplekken? En hoe kan de ratelaar zich verder verspreiden? Het behouden en versterken van variatie in structuur – vochtig en droog, schaduw en zon, dood en levend hout, open en begroeide bodem – is daarbij cruciaal. Juist de afwisseling zorgt ervoor dat meer soorten zich thuis kunnen voelen in een gebied.

Waar ecologisch beheer?

Op de kaart staan alle natuurgebieden die CNME in opdracht van de gemeente Maastricht beheert. Daarnaast verzorgt CNME het onderhoud van een aantal kleinere, maar ecologisch waardevolle plekken in de stad, zoals de verspreid liggende Tiny Forests, de bijenhotspot op de Groene Loper en de Natuurtuinen Jekerdal.

MONITORINGSRAPPORTAGE

Flora

De monitoringsresultaten in dit rapport laten zien hoe de vegetatie zich per gebied ontwikkelt. Deze inzichten vormen de basis voor het aanpassen van beheermaatregelen en voor een goede afstemming op de aanwezige soorten en vegetatietypen. Voor een uitgebreide beschrijving van de gebruikte monitoringssystematiek wordt verwezen naar voorgaande monitorverslagen (CNME, 2024). De gebieden worden sinds 2012 gemonitord en de Hoge Fronten zelfs al vanaf 1995. De monitoring werkt volgens een tweejaarlijkse cyclus, waarbij elk gebied om de twee jaar aan de beurt komt.

In 2025 zijn de vegetatie en bijzondere planten van de volgende gebieden in kaart gebracht (in volgorde, zoals in deze rapportage opgenomen):

- Frontenpark: Hoge Fronten: een vijfde deel van de Hoge Fronten.
- Jekerdalpark
- Regenwatervijver Amby
- Geusselpark
- Natuurpark Nazareth spoor
- Weide Campagne
- Zouwdal
- Natuurtransferium Sint-Pietersberg
- Recessenpark
- Bermen: Via Regia
- Vestingwerken: Aldenhofpark

Jaarlijks wordt van de bermen en de vestingwerken ieder een specifieke locatie geïnventariseerd. In bijlage 1 staat de volledige lijst met plantensoorten die binnen de Maastrichtse stadsnatuurgebieden worden gekarteerd.

De vegetatiemonitoring is sinds enkele jaren gedigitaliseerd. Hiernaast staat de gebruikte vegetatie-indeling. Voor glanshavergrasland worden twee typen onderscheiden:

- G1 Dit type glanshavergrasland is soorten- en bloemenarmer.
- G2 Dit type glanshavergrasland is soorten- en bloemenrijker.

Vegetatietypen 2025

- bos (B)
- binnenlandse pioniergemeenschap (P)
- droog grasland (DG)
- geasfalteerde grond (A)
- grasland van open plekken in een bos (BG)
- laan (L)
- marjoleinruigte (MR)
- moeras (MO)
- muurvegetatie (M)
- muurvoetvegetatie (MV)
- oever- en watervegetatie (OE)
- ruderaal ruigte (R)
- strooiselruigte (NR)
- struweel/ haag (S/DS)
- vloedbos (VB)
- water (W)
- glanshaverhooiland (G2)
- glanshaverhooiland (G1)
- Overige

Fauna

In 2025 is in een aantal door CNME beheerde gebieden ook onderzoek gedaan naar bijen. Ook worden jaarlijks de nestkasten voor de grote gele kwikstaart in Maastricht gemonitord. De muurhagedispopulaties in de Hoge en Lage Fronten worden jaarlijks door CNME gemonitord volgens de richtlijnen van het Meetnet Reptielen en doorgegeven aan het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS).

Aanvullend zijn voor het beheer belangrijke monitoringsgegevens van derden opgenomen. Voorbeeld hiervan is de vleermuismonitoring in de Hoge Fronten, uitgevoerd door vrijwilligers van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg. Ook waarneming.nl is geraadpleegd t.a.v. van zeldzame soorten.

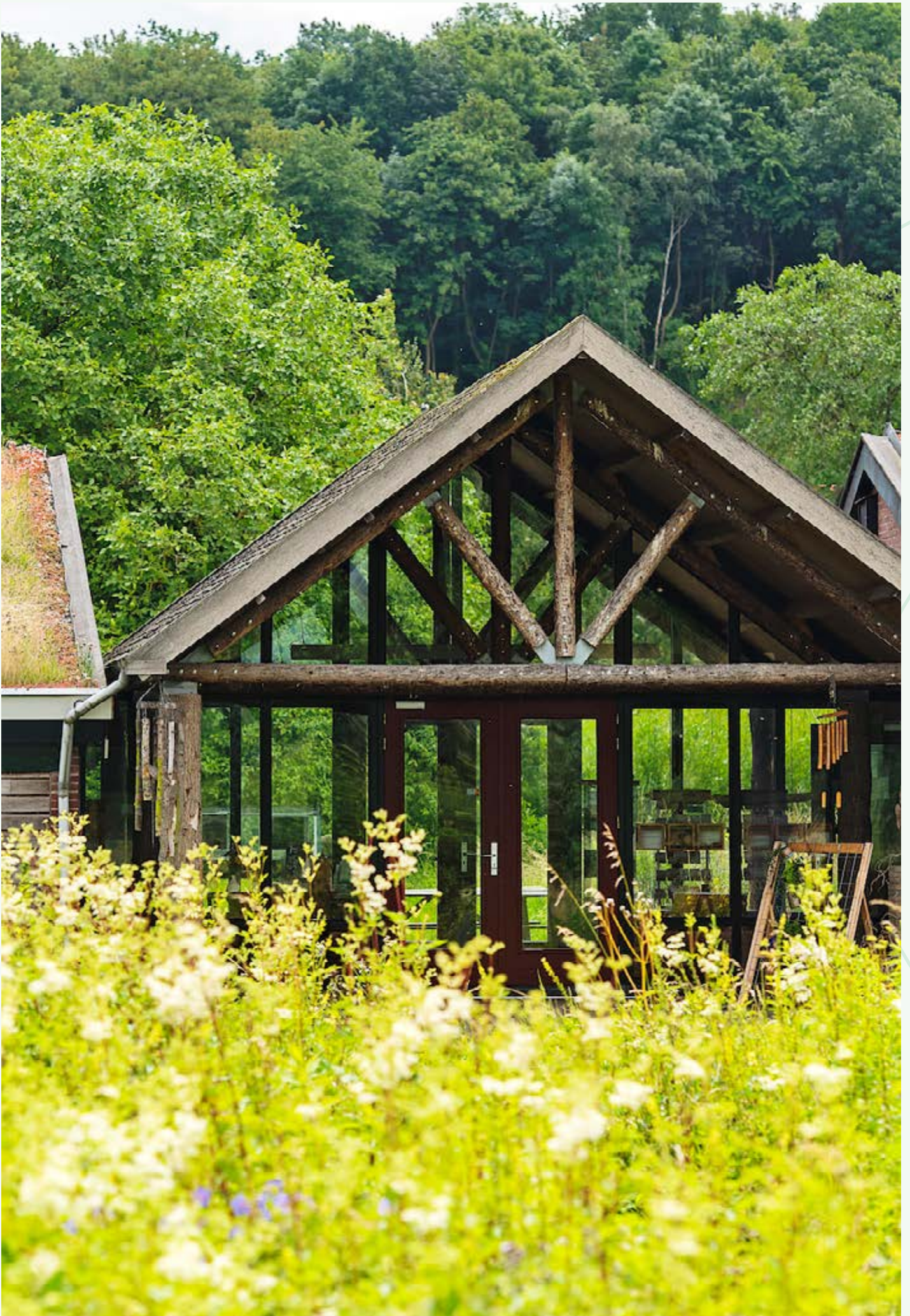
Leeswijzer: dit rapport beschrijft de volgende punten per gebied;

- 1) Korte gebiedskarakteristiek
- 2) Kaarten van de vegetatietypen met foto's
- 3) Kaarten van de bijzondere plantensoorten met foto's
- 4) Eventuele faunagegevens

Ecologisch beheer in de stadsnatuurgebieden van Maastricht

- 1 Bos Vaeshartelt (3 ha)
- 2 Groene wig Malberg (1 ha)
- 3 Hoge Fronten (16 ha)
- 4 Lage Fronten (10 ha)
- 5 Landgoed Mariënwaard (8 ha)
- 6 Jekerdalpark (8 ha)
- 7 Natuurpark Nazareth Oost (6 ha)
- 8 Natuurpark Nazareth Spoorzijde (5 ha)
- 9 Geusselpark (5 ha)
- 10 Regenwatervijver Amby (6 ha)
- 11 Weide Campagne (2 ha)
- 12 Zouwdal (3 ha)
- 13 Natuurtransferium en hondenlooplegebied Sint Pietersberg (6 ha)
- 14 Groene wig Amby (4 ha)
- 15 Lage kanaaldijk (3 ha)
- 16 Sportpark Scharn (3 ha)
- 17 Heugem Oeslingerbaan (4 ha)
- 18 Grondwal de Heeg (7 ha)
- 19 Eijsden-Maastricht (10 ha)
- 20 Via Regia (2 ha)
- 21 Vestingwerken (3 ha)
- 22 Recessenpark en Viegenpark (3 ha)

CNME gelooft dat natuurbeheer nóg sterker wordt, wanneer je het samen doet. Daarom zoeken we in het kader van social return actief de samenwerking met maatschappelijke partners.

Door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt een plek te bieden binnen het ecologische beheer ontstaat een win-win: de stadsnatuur krijgt extra aandacht én mensen krijgen de kans om nieuwe vaardigheden op te doen, mee te doen en trots te zijn op zichtbaar werk in hun eigen leefomgeving. Deze manier van samenwerken laat zien dat natuur en samenleving elkaar versterken.

Samenwerken met MTB

In 2025 werkte CNME samen met sociaal ontwikkelbedrijf MTB. Een ploeg van drie tot acht medewerkers voerde een aantal werkzaamheden uit, waaronder het maaien van wandelpaden in de Hoge en Lage Fronten, de Heeg, Mariënwaard en Jekerdal. In het winterseizoen verzorgden zij daarnaast snoeiwerkzaamheden op Weide Campagne en Grondwal de Heeg.

Terra Nigra-stagiaires actief bij Natuurtuinen CNME

Sinds september 2025 leveren twee groepen stagiaires van Terra Nigra een waardevolle bijdrage aan de Natuurtuinen van het CNME. Onder begeleiding van werkbegeleiders van Annex BV en een docent van Terra Nigra werken de leerlingen wekelijks aan uiteenlopende onderhouds- en ontwikkelwerkzaamheden in het groen. De samenwerking sluit nauw aan bij de re-integratie-opdrachten die Annex BV uitvoert in opdracht van Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland. Op de werkvloer wordt gekeken naar toekomstig arbeidsvermogen van jongeren, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan het ontwikkelen van basiswerknemers- en vakvaardigheden. Door leerlingen al tijdens hun opleiding in de praktijk te laten meedraaien, ontstaat een soepele overgang van het speciaal onderwijs naar regulier, loonvormend werk. Hiermee wordt actief voorkomen dat jongeren na hun schooltijd in een uitkeringssituatie belanden. De stagiaires werken gemiddeld één dagdeel per week in de Natuurtuinen.

In overleg met CNME en de vrijwilligers van Vrienden van de Natuurtuinen Jekerdal is een gevarieerd werkpakket samengesteld. Hun taken bestaan onder meer uit het aanleggen en onderhouden van het blote voetenpad, het maaien van graspaden, het verbeteren van bestrating en diverse snoei- en opruimwerkzaamheden. Dankzij deze samenwerking profiteren zowel de leerlingen, die waardevolle praktijkervaring opdoen, als de Natuurtuinen, die met extra inzet verder kunnen groeien en bloeien. Het is een mooi voorbeeld van hoe onderwijs, sociale organisaties en vrijwilligers samen kunnen werken aan duurzame kansen voor jongeren. *(Bijdrage van Annex BV).*

Participatie

Naast de samenwerking met sociale partners zijn ook verschillende vrijwilligers(groepen), waaronder het Natuurhistorisch Genootschap Limburg, actief betrokken bij de monitoring. Hun inzet levert een belangrijke bijdrage aan het verzamelen van gegevens over de biodiversiteit in de stad en versterkt de kwaliteit en continuïteit van de waarnemingen.

Monitorings- resultaten

Wilde bijen in Maastricht

Gebiedskarakteristiek bijenhotspots

De gemeente Maastricht zet zich al jaren actief in om inheemse bijen (en andere bloembezoekers) te ondersteunen. Dit gebeurt niet alleen door te zorgen voor meer en gevarieerde bloemen in de openbare ruimte, maar ook met speciaal ingerichte bijenhotspots die CNME beheert. Deze plekken zijn te herkennen aan speciaal aangelegde nestheuvels met verschillende bodemsoorten en een rijk aanbod van bij-vriendelijke bloemen die op en rond de nestheuvels zijn ingezaaid.

Opbouw van de bijenhotspots

De stad telt inmiddels twaalf bijenhotspots verspreid door Maastricht. De heuvels variëren in grootte van 10 tot 70 m² en bestaan uit een mix van stol, leem en mergel. Op elke bijenheuvel is een bloemrijk mengsel ingezaaid dat twee doelen dient: Het biedt voedsel voor wilde bijen en het zorgt voor een aantrekkelijk, kleurrijke plek in de wijk. Een vaste soort in dit inzaaimengsel is slangenkruid. Slangenkruid is de enige inheemse voedselplant van de slangenkruidbij, waarvan Maastricht al jarenlang het belangrijkste bolwerk in Nederland vormt.

Betrokkenheid van inwoners

Het onderhoud gebeurt zoveel mogelijk samen met buurtbewoners, onder begeleiding van CNME. Zo worden de hotspots niet alleen ecologisch waardevol, maar ook plekken waar mensen uit de buurt zich betrokken voelen bij de natuur in hun eigen leefomgeving. Bij elke bijenheuvel staat ook een bijenhotel, dat extra nestgelegenheid biedt voor solitaire bijen-soorten.

Bijenrijk Maastricht

In deze eeuw zijn in Maastricht 240 soorten wilde bijen waargenomen. Daarmee is Maastricht de bijensoortenrijkste gemeente van Nederland, een bijzondere prestatie die laat zien hoe waardevol gerichte maatregelen voor biodiversiteit zijn. (I. Raemakers, 2024).

Monitoring

Gemeente Maastricht heeft in 2025 vijf bijenhotspots laten onderzoeken¹. Dit gebeurde op drie geschikte momenten verspreid over 2025. Eén van de vijf bijen

hotspots valt onder het beheer van CNME. Daarnaast is grondwal de Heeg, een gebied dat door CNME beheerd wordt met schapenbegrazing ook onderzocht. De belangrijkste bevindingen daarvan zijn hieronder samengevat (I. Raemakers, 2026).

Context van het onderzoeksjaar

De onderzoeker plaatst een belangrijke kanttekening bij de resultaten: "2024 was een dramatisch jaar voor wilde bijen. Het was kletsnat, met in mei 200 mm neerslag. Maastricht telde in 2024 slechts vier zonnige dagen in mei, normaal zijn dat er 10-15. Er was dus weinig gelegenheid om stuifmeel te verzamelen. Dit weer vertaalde zich in het hele land- in veel lagere aantallen en minder soorten wilde bijen in 2025. Gelukkig waren de voortplantingsomstandigheden in 2025 weer beter, met een droog en warm voorjaar. Dat zal zeker een positief effect hebben op de voorgenomen monitoring van 2026."

Bijenhotspot groene loper

Er werden 54 soorten gevonden, waarvan acht op de Rode lijst; (2023: 73) Bijzondere soorten: o.a. gewone en zuidelijke langhoornbij; en schermbloemzandbij. Beperkende factoren: ondanks de beheerinspanning groeit het terrein snel dicht. Omliggende braakterreinen raken steeds verder bebouwd. "Ten opzichte van 2023 is er veel meer bloembezoek op grote centaurie, wilde marjolein en beemd kroon waargenomen."

Grondwal De Heeg

Er werden 64 soorten waargenomen, waarvan tien op de Rode lijst (o.a. zuidelijke langhoornbij), hier werd het meeste bloembezoek waargenomen op knoopkruid. "Al met al een voor bijen zeer interessante plek vanwege een deels warm en droog microklimaat dankzij reliëf en bodem, waardevolle nestelcondities en een groot en gevarieerd bloemaanbod."

---

¹ Uitgevoerd door Ecologica.

Bijenhotspot op de groene looper

Gewone kleine wespbij op madeliefje

Houtduif

Nestkast Nazareth

Figuur 2: waarnemingen grote gele kwikstaart 2025

LOCATIES WAARNEMINGEN

Zuidelijke overkluizing Jeker bij
Begijnenstraat

Grote gele kwikstaart

Grote gele kwikstaart

Gebiedskarakteristiek

Om de grote gele kwikstaart extra nestgelegenheden te bieden, zijn in januari 2024 op vijf locaties een speciale nestkast geplaatst (zie figuur 1). Door de nestkasten onder bruggen te plaatsen is bovendien de kans op verstoring of predatie het kleinst. Over de Jeker in de binnenstad zijn op vier locaties nestkasten geplaatst. Over de Kanjel in noord Maastricht is een nestkast geplaatst op de plek waar de Kanjel onder

het spoor gaat. Op deze plekken zijn ook voldoende groene bosschages aanwezig.

De grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) heeft een voorkeur voor stromende beken en broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers hiervan. In de winter zijn ze niet gebonden aan beken dan kunnen in steden grote gebouwen met plassen op het dak een aantrekkelijk biotoop vormen.

Figuur 1: Nestkasten grote gele kwikstaart 2025

Monitoring

De eerste monitoringronde vond eind april plaats, in de middag, bij zonnig weer en een temperatuur van 20°C. Alle locaties werden geïnspecteerd op aanwezigheid van grote gele kwikstaart. Tijdens het onderzoek werd gebruik gemaakt van een verrekijker en opname apparatuur om eventuele geluid² vast te leggen. Een inventarisatie blijft altijd een momentopname. Het is daarom niet uit te sluiten dat soorten en functies die niet zijn waargenomen gedurende het onderzoek op een ander tijdstip wel aanwezig zijn.

De monitoring vond niet op het meest optimale tijdstip plaats; midden op de dag zijn grote gele kwikstaarten vaak minder actief en verspreiden zich meer

over het gebied. Tijdens deze monitoringronde werden op één van de vijf locaties twee foeragerende grote gele kwikstaarten waargenomen. De twee grote gele kwikstaarten werden zowel gezien als gehoord. Er is een geluidsopname gemaakt van de grote gele kwikstaarten. De waarneming vond plaats bij nestkast zuidelijke overkluizing, Begijnenstraat.

Bij de andere locaties werden geen waarnemingen van de soort gedaan. Locatie Bisschopsmolengang werd vooral gebruikt door houtduiven (*Columba palumbus*).

² Uitgevoerd door Eeko Natuur & Ecologie BV

Frontenpark: Hoge Fronten

Gebiedskarakteristiek

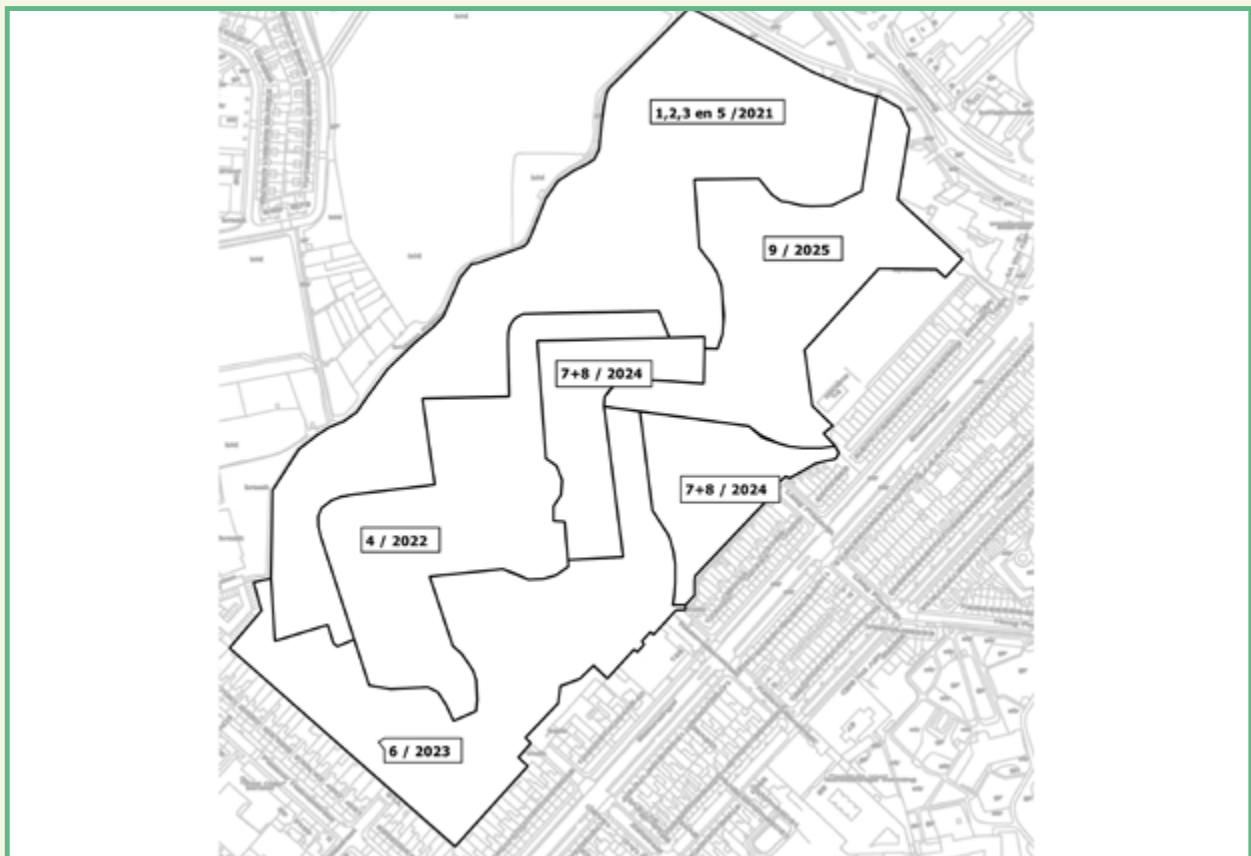
De Hoge Fronten maakt onderdeel uit van de historische vestingwerken van Maastricht. Dit deel van de vestingwerken zijn opgebouwd uit bastions, lunetten, droge grachten en een ondergronds gangenstelsel. Hierdoor bestaan er veel hoogteverschillen en een grote variatie aan overgangen in het landschap.

Ecologische rijkdom

Binnen dit gevarieerde vestinglandschap komen verschillende bijzondere natuurwaarden voor:

- Muurflora en muurfauna die profiteren van de stenen structuren
- Overwinterende vleermuizen die gebruikmaken van het koele, stabiele microklimaat in de gangenstelsels
- Soortenrijke glanshavergraslanden met een grote variatie aan bloeiende planten en insecten

De Hoge Fronten is in deelgebieden (begrazings-eenheden) ingedeeld. In 2025 is begrazingseenheid 9 voor het eerst sinds 2020 onderzocht.

Figuur 3: indeling onderzoeksgebieden begrazingseenheden Hoge Fronten

De vegetatietypen

Het algemene beeld is dat de vegetatie in dit deel steeds minder ruderaal wordt. De glanshavergraslanden laten in de zomer een vrij bloemrijk beeld zien, met soorten als glad walstro, groot streepzaad, gele morgenster, beemdkroon en goudhaver. In andere delen overheerst juist een meer grazige vegetatie. Op de grondtaluds, zowel op als boven de muren, komen lagere maar zeer bloemrijke vegetaties voor. Hier groeien onder andere brede ereprijs, kleine

pimpernel en geel walstro. De roze gekarteerde delen behoren tot de marjoleinruigte, waarin marjolein en dauwbraam vaak samen voorkomen. Deze vegetaties groeien op droge kalkhoudende grond en liggen vaak op een overgang van grasland naar struweel. Typische soorten in deze overgangszones zijn gewone agri-monie en borstelkrans. De muurvegetatie valt onder de muurvaren-Klasse. Op de muren groeien onder meer stengelomvattend havikskruid, viltige hoornbloem, ronde ooievaarsbek en grote zandkool.

Figuur 4: De vegetatietypen in begrazingseenheid 9 in de Hoge Fronten in 2025

Verspreiding van bijzondere planten

In totaal zijn veertien soorten in kaart gebracht. Voor de meeste soorten bleven zowel de aantallen als de verspreiding grotendeels gelijk ten opzichte van eerdere jaren.

- IJzerhard verdween op één groeiplaats, maar werd op een ander locatie nieuw aangetroffen
- Grote bevernel is in 2025 niet geïnventariseerd; daarom zijn de gegevens uit 2020 in de kaart opgenomen.

Ontwikkelingen in grasland- en taludsoorten

- Beemdkroon is op één nieuwe plek verschenen, boven op een muur
- Brede ereprijs is op enkele locaties verdwenen, maar blijft ruim aanwezig in het gebied, vooral op de taluds

Ontwikkelingen in muurvegetatie

Kenmerkende soorten van de muurvegetatie, zoals stengelomvattend havikskruid, tripmadam en ronde ooievaarsbek, komen nog steeds in vergelijkbare aantallen voor als in 2020. Deze soorten zijn tijdens de consolidatie van een deel van de vestingmuur goed beschermd gebleven.

Figuur 5: Verspreiding bijzondere planten Hoge Fronten

Figuur 6: Verspreiding bijzondere planten Hoge Fronten

Glanshavergrasland

Brede ereprijs

Kleine pimpernel

Mos

Figuur 7: Verspreiding bijzondere planten Hoge Fronten

Figuur 8: Verspreiding bijzondere planten Hoge Fronten

Figuur 9: Verspreiding bijzondere planten Hoge Fronten

Figuur 10: Verspreiding bijzondere planten Hoge Fronten

FAUNA

Monitoring Meetnet Reptielen

De muurhagedissenpopulatie wordt sinds 1978 gevolgd. Dit gebeurt volgens NEM Meetprogramma Reptielen (RAVON, 2020). In 2025 wordt de totale populatie muurhagedissen in de Hoge Fronten geschat op 361 dieren, bestaande uit adulten, subadulten en juvenielen. Dit is ongeveer de helft van de geschatte populatie in 2024.

Populatieopbouw in 2025

Adulte dieren: 147

(ter vergelijking: 220 in 2024 en 120 in 2023)

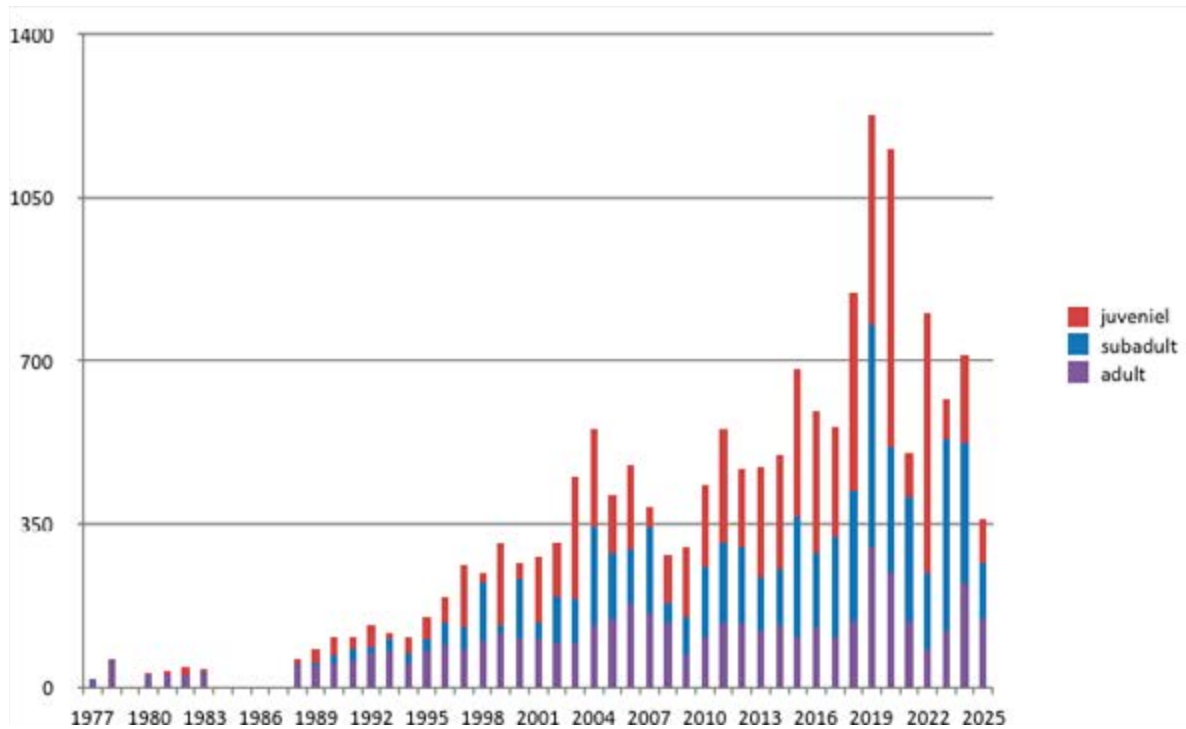
Subadulten: 121

Juvenielen: 93

Het KNMI typeerde 2025 als een zeer warm, droog en zonnig jaar, omstandigheden die doorgaans gunstig zijn voor reptielen.

Verklaring voor de daling

De afname in 2025 is grotendeels het gevolg van het vangen en overplaatsen van muurhagedissen in het kader van het project 'Naar een nieuw bolwerk voor muurhagedis'. Door deze ingreep is een tijdelijke dip in de populatie te verwachten. De verwachting is dat de populatie zich komende jaren zal herstellen.

Figuur 11: aantal muurhagedissen in de Hoge Fronten 1977-2025

Nieuw bolwerk voor muurhagedis

In het kader van het project 'Naar een nieuw bolwerk voor muurhagedis' zijn in 2024 en 2025 in totaal 184 muurhagedissen (zie tabel 1) overgeplaatst van het Frontenpark naar de Oehoevallei in de ENCI-groeve. Exacte gegevens van de wegvanglocaties en uitzetlocaties zijn in de rapportage van het project

meegenomen (Frissen-Moors, 2026). Voorafgaand aan het uitzetten is door deskundigen getoetst aan de door de IUCN (International Union for Conservation of Nature) internationaal geldende criteria en richtlijnen voor (her)introducties van diersoorten (Creemers, R. & C. Frissen-Moors, 2024). Tevens is een vergunning door de Provincie Limburg afgegeven.

Tabel 1: Vangstgegevens muurhagedissen Frontenpark per gebied per jaar per leeftijdsklasse

Jaar en gebied	Man	Vrouw	Subadult	Juveniel	Totaal
2024 Hoge Fronten	7	12	6	31	56
2024 Lage Fronten	9	20	3	-	32
2025 Hoge Fronten	10	4	22	28	64
2025 Lage Fronten	3	0	7	22	32
Totaal	29	36	38	81	184

Muurhagedis vrouw

Muurhagedis man

Onderzoek voorkomen vroedmeesterpad

In 2025 werd de roepactiviteit van de vroedmeesterpad gemonitord³. Deze soort maakt een kort, melodieus en fluitend roepje. De roep is vanaf eind maart, begin april tot in augustus te horen, vooral 's avonds en 's nachts, maar op warme dagen ook overdag. In de Hoge Fronten roepen de dieren vanuit een talud of muur, waardoor het geluid verder draagt. Zo weten de mannetjes en vrouwtjes elkaar te vinden.

De vroedmeesterpad leeft vooral op het land en staat bekend om de bijzondere broedzorg van het mannetje. Na de paring wordt het eisnoer niet in het water afgezet, maar het mannetje wikkelt het om zijn achterpoten en draagt de eitjes drie tot zeven weken met zich mee op het land. Pas wanneer de larven bijna uitkomen, zoekt hij het water op, waar de larven uit het ei kruipen. De larven kunnen lange tijd in het water verblijven en overwinteren er zelfs soms voordat ze metamorfoser en het land op gaan.

De wateren in de Hoge Fronten werden drie keer bezocht tijdens de monitoring. De populatie vroedmeesterpadden in dit gebied is hoogstwaarschijnlijk uitgezet.

In tegenstelling tot andere populaties in Zuid-Limburg is deze echter niet genetisch onderzocht. Wel is uit genetisch onderzoek gebleken dat de populaties in de ENCI-groeve en op de Schaelsberg niet inheems zijn (en waarschijnlijk afkomstig zijn uit Frankrijk) (Lemmers et al., 2021)

³ Door Luis Pereira, vrijwilliger bij RAVON.

Tabel 2: waarnemingen roepactiviteit vroedmeesterpad in Hoge Fronten in 2025

Poelnummer	5 juli	20 juli	19 augustus
1	4	2	2
2	1	3	2
3	1	3	3
4	0	1	0
5	2	2	1
6	2	4	3
8	1	0	0

Vroedmeesterpadlarve

Vleermuizen

In de winter wordt het ondergrondse gangenstelsel van de Hoge Fronten jaarlijks bezocht door een telgroep van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg. Tijdens deze bezoeken worden alle overwinterende vleermuizen zorgvuldig geteld. Dit jaar werden 80 vleermuizen waargenomen, een toename ten opzichte van de 62 exemplaren van vorig jaar. Vooral het aantal franjestaarten lag hoger dan in voorgaande jaren. Opvallend was bovendien de eerste waarneming van een laatvlieger. De laatvlieger behoort tot de grootste vleermuizen in Nederland, met brede vleugels (spanwijdte 32-

38 cm) en een trage vlucht. De soort is te herkennen aan de tweekleurige vacht: de rug bruiner dan de buik. In de winter verblijft de Laatvlieger meestal in gebouwen.

De aantallen en soorten komen verder grotendeels overeen met de trends van eerdere jaren⁴.

⁴ De telgegevens blijven eigendom van de telgroepen en het Natuurhistorisch Genootschap Limburg. Voor gebruik of overname van deze gegevens is vooraf contact noodzakelijk via J. Cobben (Jos.cobben@outlook.com).

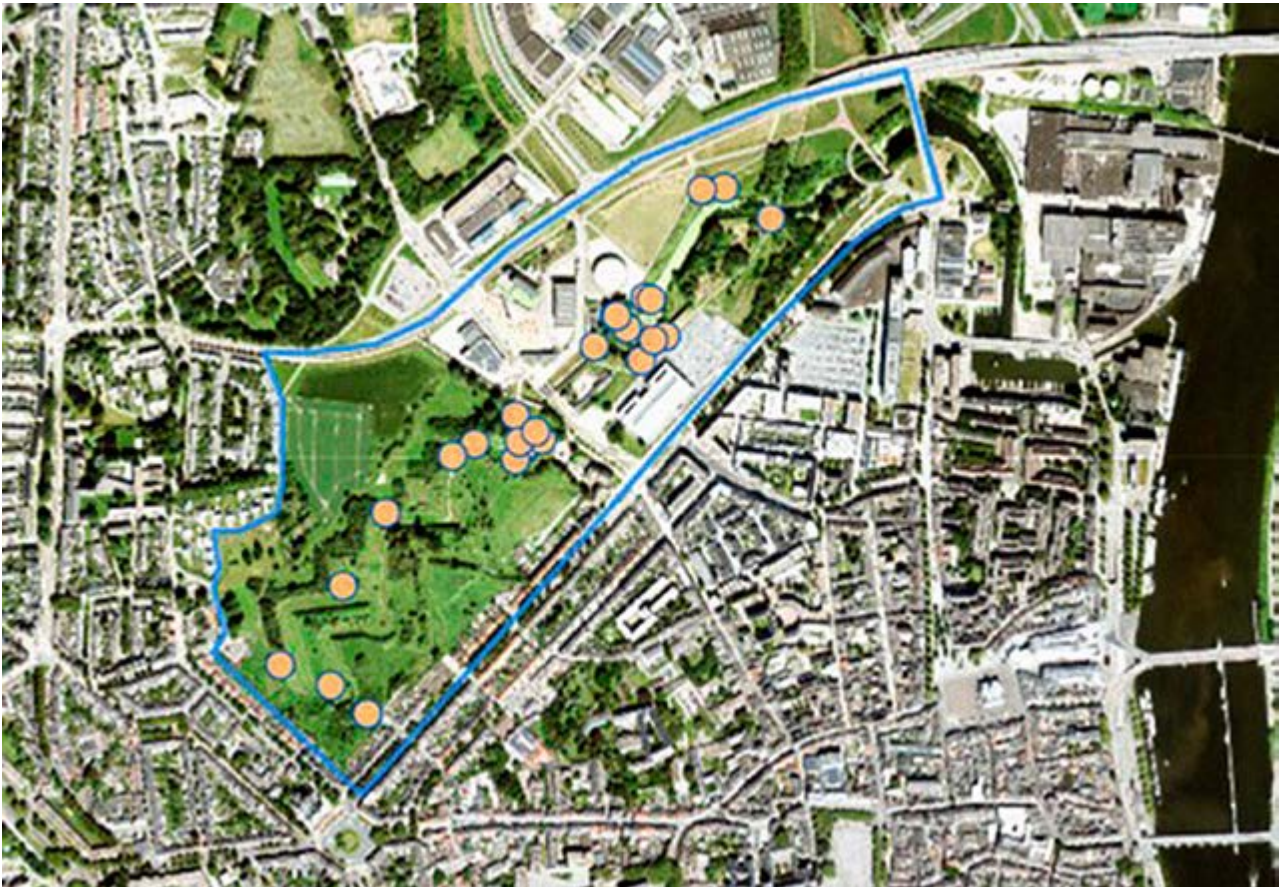
Tabel 3: Overwinterende vleermuizen in gangenstelsels Hoge Fronten 2025, geteld op 31 januari

Jaar en gebied	Watervleermuis	Franjestaart	Dwergvleermuis	Laatvlieger	Totaal
Kazematten (deels)	6	3	37	0	46
Sortie C	3	5	12	1	22
Sortie D	1	2	0	0	0
Zgn. luistergang	0	6	2	0	8
Totaal	10	16	51	1	80

Vlinders

In de categorie $\geq$ zeldzaam zijn in waarneming.nl onder meer het staartblauwtje, boswitje en kaasjeskruidkoppje ingevoerd. Verder werden in de categorie ($\geq$ vrij algemeen) soorten als de argusvlinder, scheefbloemwitje en bruin blauwtje gemeld.

Figuur 12: locaties waarnemingen staartblauwtje Frontenpark 2025

Staatblauwtje

De bovenkant van de vleugels is bij het mannetje violetblauw en bij het vrouwtje bruin met blauwe bestuiving. De onderkant van de vleugels is zilvergrijs met kleine zwarte stippen, en lijkt daardoor op die van het boomblauwtje. De soort is echter duidelijk te herkennen aan de zwartgerande oranje oogvlekken in de binnenrandhoek van de achtervleugel, die bij het boomblauwtje ontbreken. Ter hoogte van deze oogvlekken heeft de achtervleugel een kort staartje; bij oudere vlinders kan dit staartje echter afgesleten zijn.

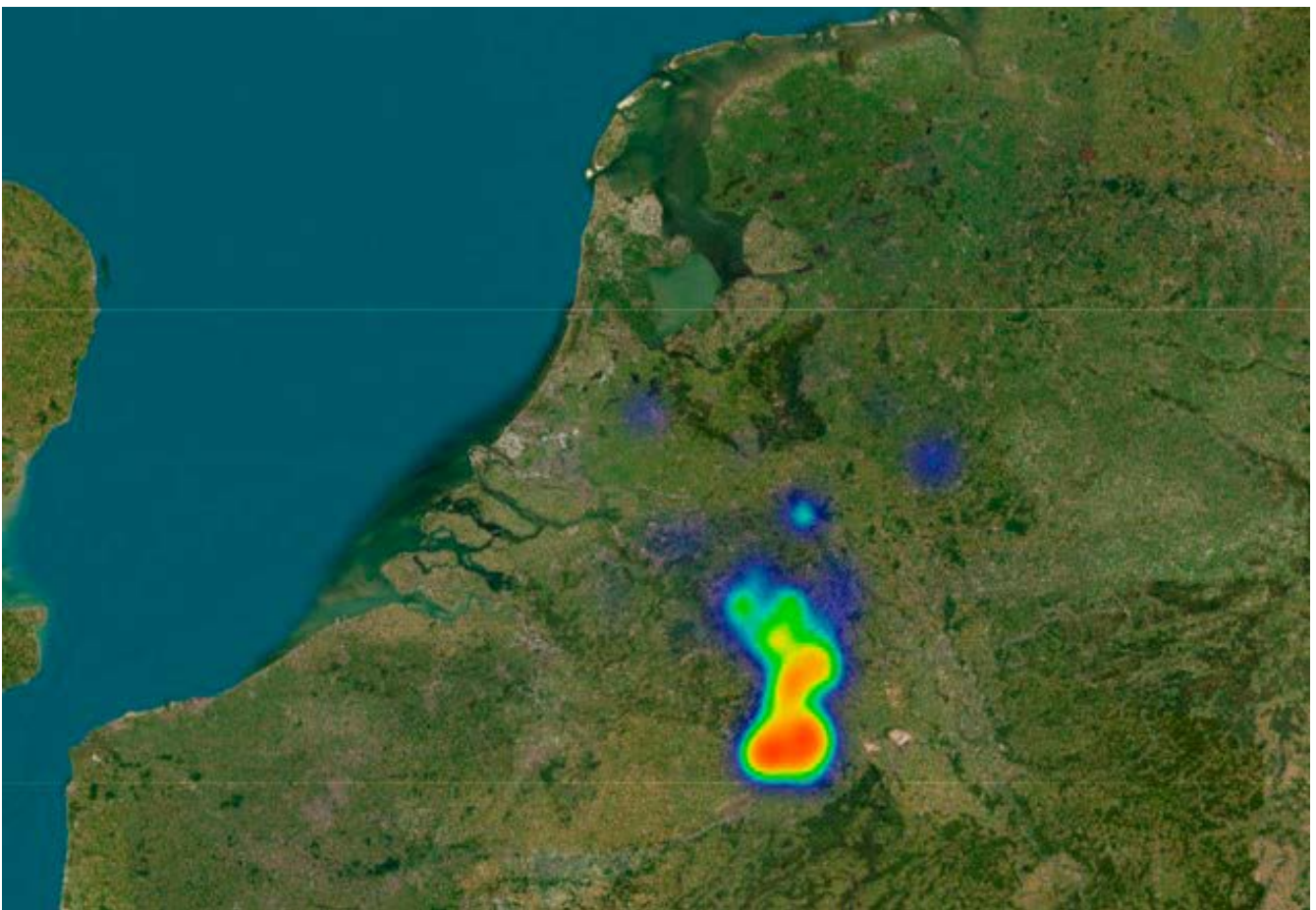

Staatblauwtje

Het staartblauwtje had landelijk ook een goed jaar en rukt steeds verder op naar het noorden. De soort voelt zich thuis op plekken waar veel klaver groeit, bij voorkeur rode klaver. Daardoor komt het staartblauwtje minder vaak voor in de klassieke, schrale natuurgebieden. En juist vaker in rijkere vegetaties zoals natuurontwikkelingsgebieden, braakliggende bouwlocaties in de stad of randen van natuurgebieden.

Ook klaverakkers worden graag benut. In feite zijn alle plekken met veel rode klaver, die niet te intensief beheerd worden, geschikt leefgebied. In Nederland kan het staartblauwtje vier generaties per jaar voortbrengen, en in uitzonderlijke warme jaren vijf generaties (Veling & v Swaay, 2025).

Figuur 13: Heatmap waarnemingen staartblauwtje 2025 (totaal 4800 waarnemingen) Bron: waarneming.nl

Frontenpark: Lage Fronten

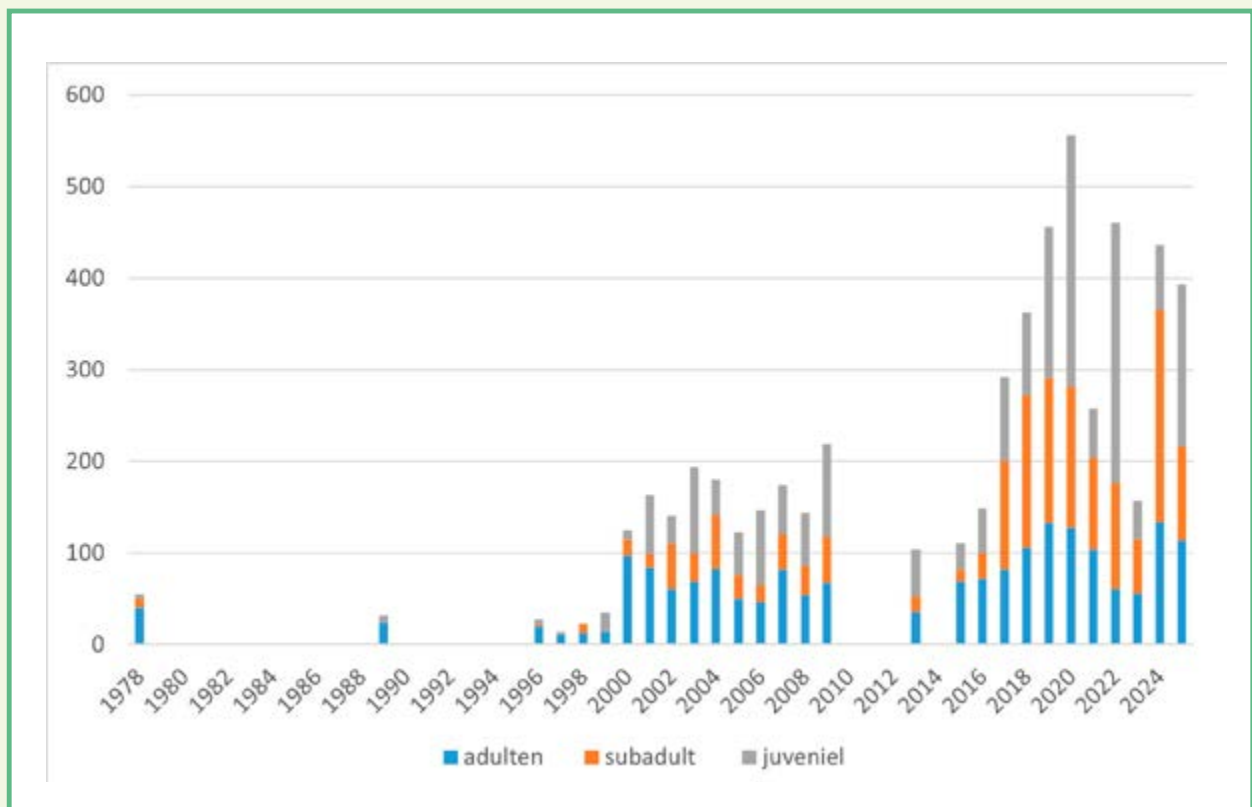
Gebiedskarakteristiek

De Lage Fronten vormen het lageregelegen deel van de Maastrichtse vestingwerken en worden gekenmerkt door een waterhoudende gracht die in open verbinding staat met de Maas. In dit gebied zijn niet alleen resten van de historische verdedigingswerken zichtbaar, maar ook overblijfselen van het industriële verleden, toen het terrein dienstdeed als overslagstation, waar goederen vanaf het spooreplacement op schepen werden overgeladen. Tegenwoordig, in 2025 is de Lage Fronten uitgegroeid tot een natuurlijk park, met een verscheidenheid aan biotopen, zoals natuurlijke oevers. De oude muren en het voormalige spooreplacement bieden ruimte aan een bijzondere en soortenrijke vegetatie.

FAUNA

Muurhagedis

In de Lage Fronten wordt volgens de landelijke NEM-systematiek voor reptielen gemonitord (RAVON, 2020). De onderstaande grafiek toont de resultaten van de afgelopen jaren. In 2025 vonden zes telrondes plaats, uitgevoerd door vrijwilligers en medewerkers van CNME. Tijdens deze tellingen werden 393 muurhagedissen waargenomen: 114 adulten, 103 subadulten en 176 juvenielen. Ten opzichte van 2024 is dit een lichte daling, maar de verschillen zijn klein. In zowel 2024 als 2025 zijn in de Lage Fronten bovendien muurhagedissen gevangen voor de herintroductie op de Sint Pietersberg (Frissen-Moors, 2026).

Figuur 14: geschatte aantal muurhagedissen in de Lage Fronten in de periode 1978- 2025.

Bever

CNME voert in opdracht van de gemeente Maastricht bevermonitoring uit in die delen van de stad waar bevers door hun graaf- en vraatgedrag een risico kunnen vormen de veiligheid van mensen. Het gaat dan om situaties waarin omgeknaagde bomen of ondergravingen gevaar kunnen opleveren voor onder andere verkeersveiligheid, bebouwd gebied,

scheepsvaart of wandelpaden, wegen en akkers. Waardevolle bomen worden beschermd met gaas en periodiek gecontroleerd. Daarnaast worden andere beversporen opgemerkt en in kaart gebracht, zodat veranderingen in activiteit tijdig kunnen worden opgemerkt en waar nodig maatregelen kunnen worden genomen.

Beverburcht en bever-knaagsporen in de Lage Fronten:

Jekerdalpark

Gebiedskarakteristiek

Dit gebied is zo'n 20 jaar geleden omgevormd van landbouwgrond naar natuur en is inmiddels uitgegroeid tot een geliefd uitloophoek voor de Maastrichtenaren. Voor de natuur is het een waardevolle schakel binnen het natuurnetwerk, direct grenzend aan de Sint-Pietersberg, het stadspark en het stroomgebied van de Jeker. Deze ligging maakt het tot een belangrijk verbingsgebied waar soorten zich kunnen verplaatsen en waar uiteenlopende biotopen zich hebben kunnen ontwikkelen.

De vegetatietypen

De graslanden hebben zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot soortenrijke vegetaties. Op verschillende plekken komen bijzonder goed ontwikkelde Glanshavergraslandtypen voor. Deze droge, schrale gras-

landen nemen de laatste jaren in omvang toe. Door hun open structuur bieden ze ruimte aan kleinere en kwetsbare soorten zoals orchideeën, geelhartje, gulden sleutelbloem en vleugeltjesbloem. Ook zeldzame vlinders profiteren van de openheid en variatie in deze vegetatie.

Tussen de Jeker en het wandelpad komen voedselrijkere, glanshavergraslanden voor, met meer ruigtesoorten zoals, wilde marjolein, honingklaver en boerenwormkruid. Door jarenlang gericht ruigtebeheer is op delen een marjoleinruigte ontstaan. In de periode direct na de aanleg van het park domineerden hier nog vooral brandnetels, maar de vegetatie is sindsdien duidelijk verschaald en soortenrijker geworden.

Figuur 15: Vegetatietypen Jekerdalpark

3-3-2026

CNME_opdracht_2025

Vegetatietypen

glanshaverhooiland (G1)

bos (B)

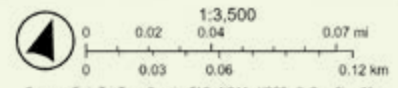
glanshaverhooiland (G2)

struweel/haag (S/DS)

oever- en watervegetatie (OE)

strooiselruigte (NR)

droog grasland (DG)

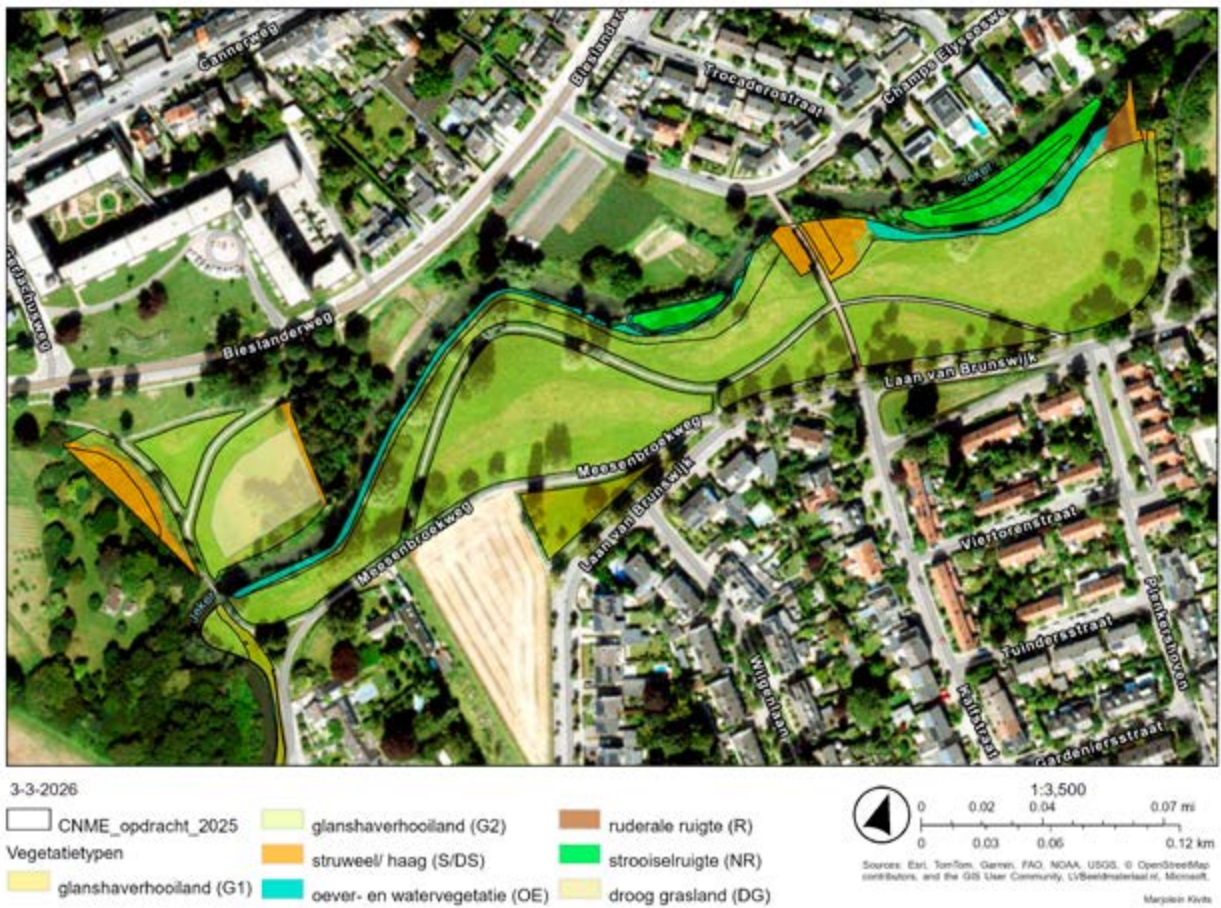
Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBewindmaatschappij, Microsoft

Marylein Kells

Figuur 16: Vegetatietypen Jekerdalpark

Figuur 17: Vegetatietypen Jekerdalpark

Droog schraalland

Droog schraalland

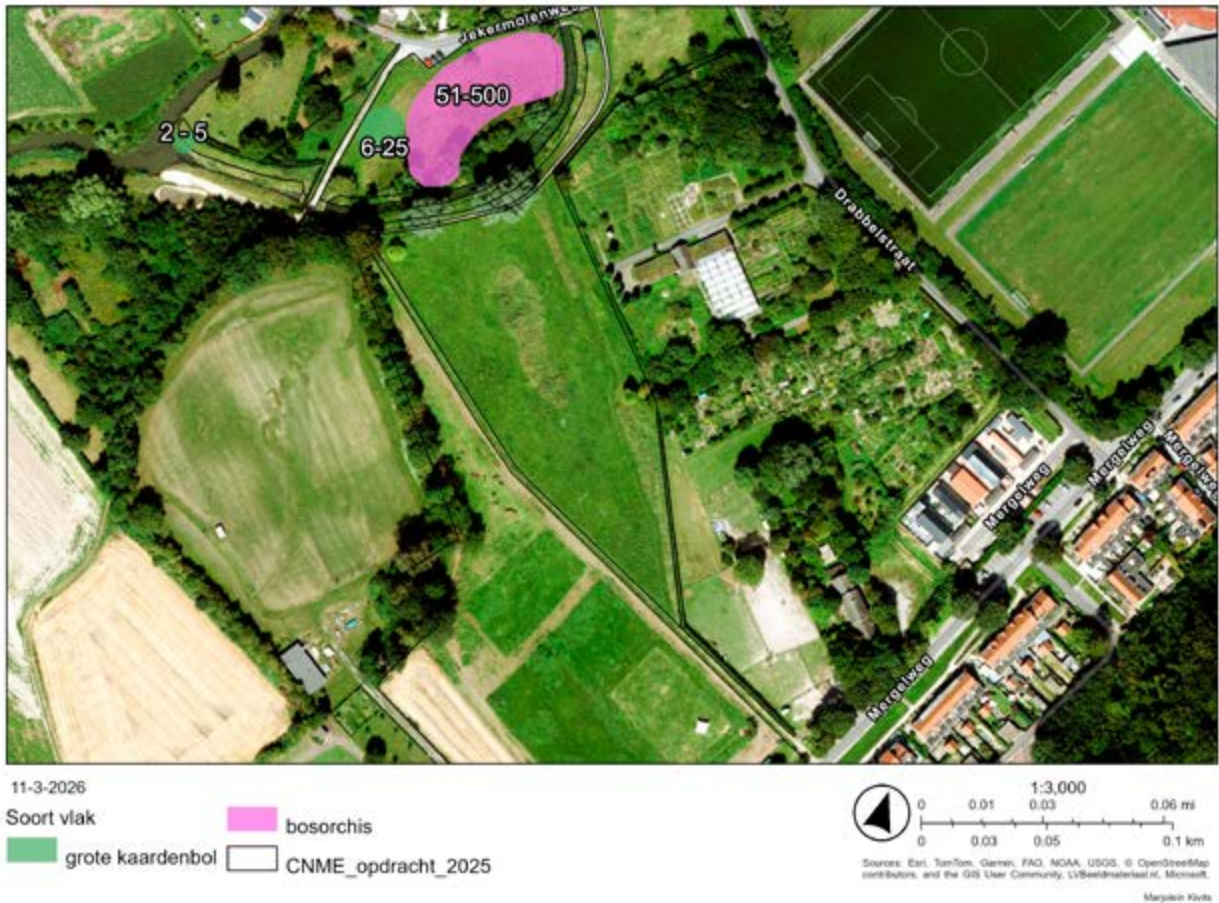
Marjoleinruigte

VERSPREIDING VAN BIJZONDERE PLANTEN

Figuur 18: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

Figuur 19: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

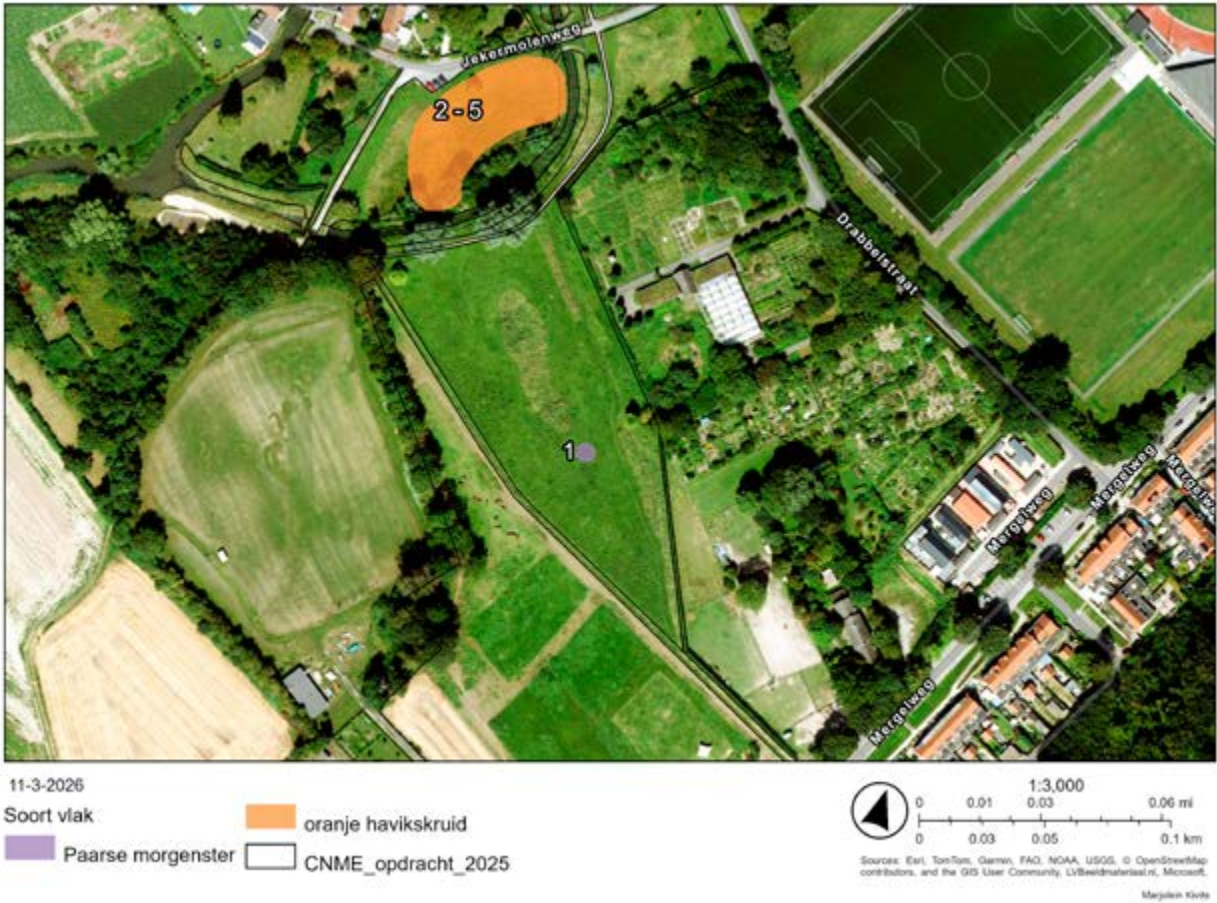
Figuur 20: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

Figuur 21: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

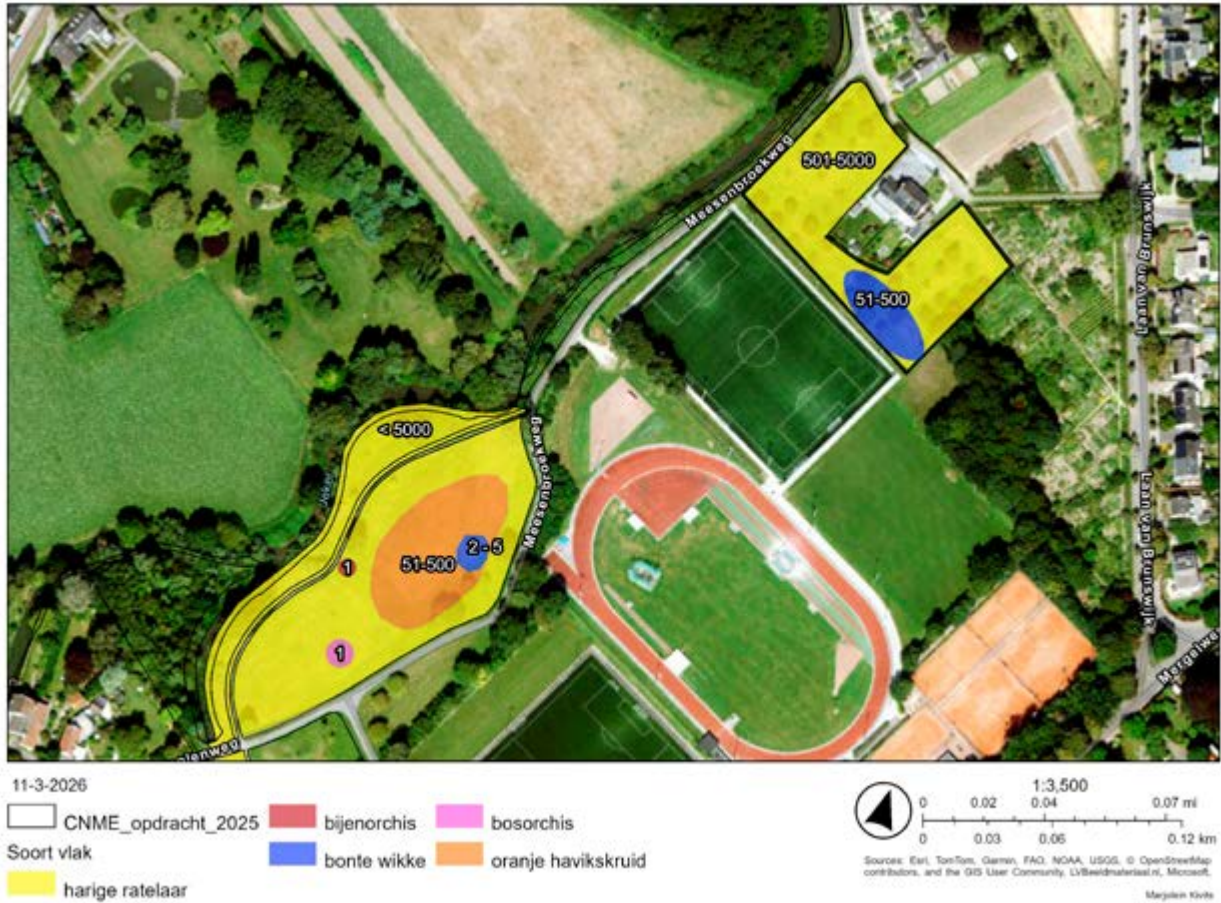
Figuur 22: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

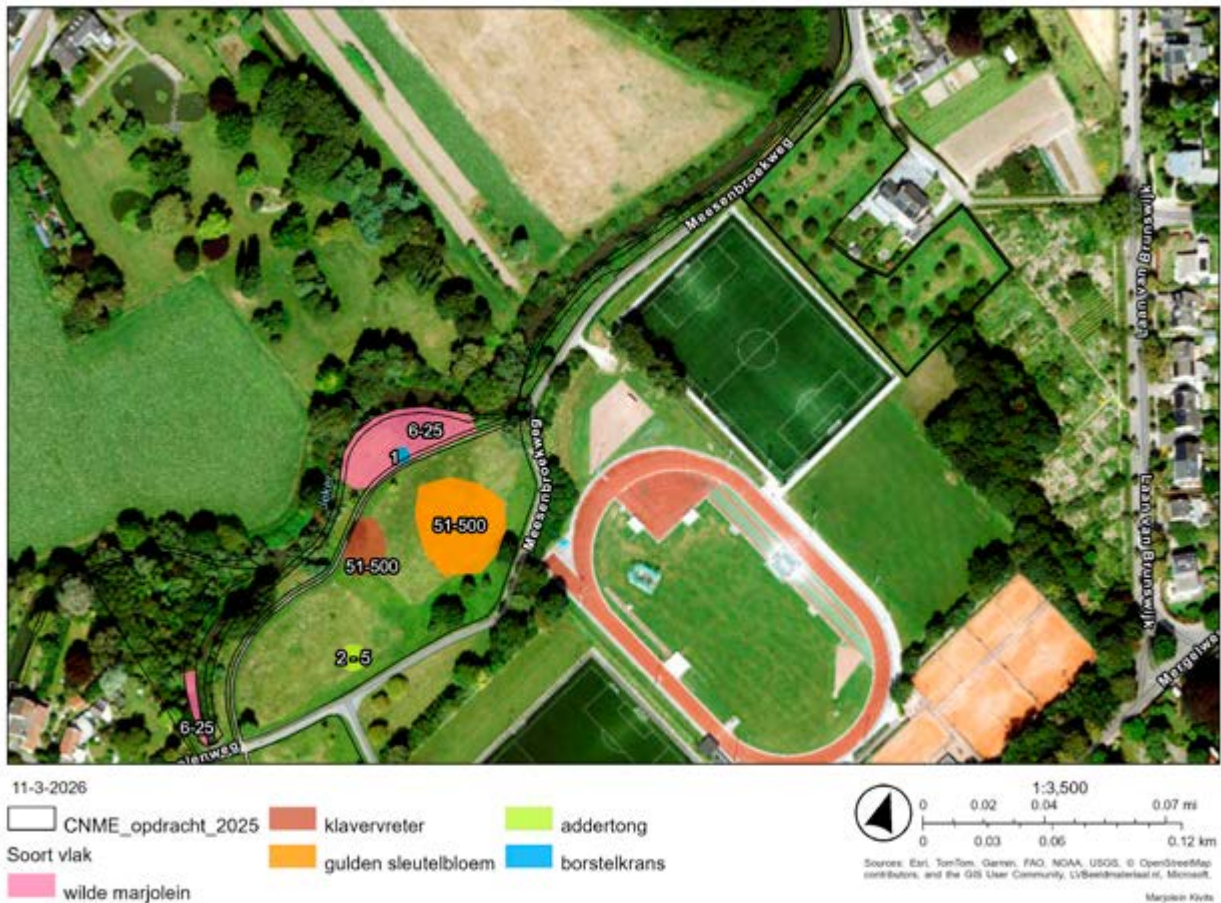
Figuur 23: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

Figuur 24: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

Figuur 25: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

Figuur 26: Bijzondere planten in het Jekerdalpark in 2025

Nieuwe soorten

Voor het eerst zijn in dit gebied zes exemplaren van de addertong gemonitord. Addertong is een zeldzame varen, die in Limburg maar op enkele locaties voorkomt. De soort kan in verschillende biotopen groeien, maar in Jekerdal staat ze op licht kalkrijke grond binnen een kortgrazige, half natuurlijke vegetatie. Addertong is een meerjarige varen met een kort en dik wortelstokje, waaruit ieder jaar opnieuw één blad verschijnt. Dit blad staat direct op het vlezige wortelstokje. Vanuit dezelfde wortelstok groeit ook het vruchtbare deel van de varen omhoog. Dit vruchtbare deel heeft een stengel met een bleekgroene aar waarin talloze sporendoosjes zitten. Wanneer de sporen rijp zijn, springen de sporangia open en worden de sporen door de wind verspreid.

Dit jaar is voor het eerst zwart peperboompje gemonitord. Gezien de grootte van de planten is het aannemelijk dat ze al langere tijd aanwezig zijn. In totaal staan er elf exemplaren in en rondom een bosschage. Zwart peperboompje is een groenblijvende, inheemse maar zeer zeldzame soort. Omdat de plant in Nederland ook als sierstruik wordt gekweekt, is het waarschijnlijk dat deze exemplaren via tuinafval in het gebied terecht zijn gekomen of bewust zijn aangeplant.

Addertong (afkomstig van de Flora van Nederland)

Toegenomen

De wilde marjolein komt op enkele plekken in grote aantallen voor. Het gaat vooral om de wat ruigere plekken, zoals de bloemrijke ruigten tussen de Jeker en het wandelpad. In deze structuurrijke vegetatie kan de soort zich goed handhaven en uitbreiden.

Gelijk gebleven

Beemdkroon, Bonte wikke, Gewone vleugeltjesbloem, Grote kaardenbol, Gulden sleutelbloem, Harige ratelaar, Japanse duizendknoop, Klavervreter, Oranje havikskruid, Orchideeën, Paarse morgenster, Steenbreekvaren.

Klavervreter

De klavervreter komt al langere tijd in het Jekerdalpark voor. De planten groeien in het zuidelijk deel van het park. De soort *Orobanche minor*, is een parasitaire vaste plant uit de bremraapfamilie (Orobanchaceae). Klavervreter parasiteert vooral op klaver (*Trifolium*) en andere soorten uit de vlinderbloemenfamilie

(Fabaceae). Zoals veel parasieten bevat ze geen bladgroen en kan daardoor geen eigen voedsel produceren. De bladeren zijn gereduceerd tot kleine, bruine schubben. De plant vormt doosvruchten met zeer fijn stofzaad. De kiem wordt omhuld door een los, fijnmazig netzakje. Bij het ontkiemen stuurt het zaad een wortelachtige uitloper de bodem op zoek naar een geschikte gastheer-wortel.

Zodra de kiemplant contact maakt, hecht de kiemplant zich vast en onttrekt water en voedingsstoffen aan de gastheer. Het ontkiemen van de zaden wordt op gang gebracht door chemische stoffen die door de wortels van de gastheer in de bodem worden verspreid: ontbreken deze stoffen, dan kan het zaad jarenlang kiemkrachtig blijven. Klavervreter is in Nederland een zeldzame soort. De verspreiding kent drie duidelijke zwaartepunten; Zeeland, het oostelijke rivierengebied en Zuid-Limburg. Dat maakt de aanwezigheid in het Jekerdal ecologisch bijzonder en waardevol.

Zwart peperboompje

Klavervreter

Zwart peperboompje

Orchideeën

In 2025 zijn in het Jekerdalpark drie soorten orchideeën waargenomen: bosorchis, bijenorchtis en brede wespenorchis. De bosorchis kende een uitzonderlijk goed jaar, met meer dan 300 planten- aanzienlijk meer dan ooit eerder is vastgesteld. De bijenorchtis daaren tegen liet een sterke terugval zien: er werd maar één exemplaar gevonden, terwijl deze soort in voorgaande jaren nog met tientallen exemplaren voorkwam. Vergeleken met 2024 (zie tabel 4) kwamen er in 2025 meer orchideeën voor, maar minder verschillende soorten. In 2024 was soortenrijkdom dus groter, terwijl 2025 vooral opviel door de hoge aantallen van één dominante soort.

Tabel 4: aantal waargenomen Orchideeën in het Jekerdalpark in 2024

Soort	Wetenschappelijke naam	Aantal
Bosorchis	<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	122
Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	2
Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>	82
Hondskruid	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	1
Grote muggenorchtis	<i>Gymnadenia conopsea</i>	1
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>	7

Bosorchis

Bljenorchis

Grote muggenorchis

Hondskruid

Regenwatervijver Amby

Gebiedskarakteristiek

Wateropvang en afvoer

Overtollig regenwater uit de aangrenzende wijk, wordt via een apart stelsel rioleringsbuizen afgevoerd naar de regenwatervijver. In deze vijver kan het water langzaam in de bodem infiltreren. De vijver heeft daarnaast een overloop richting het Geusselpark, waar meer opvangbekkens liggen. Tijdens hevige buien kan dit gebied daardoor grote hoeveelheden water opvangen.

Leefgebied voor dieren

De vijver met omliggend dichte bosjes, rietkragen en graslanden vormen een belangrijk leefgebied voor verschillende vogelsoorten, zoals wilde eenden, kuifeenden, aalscholvers en zelfs een ijsvogel.

Ook diverse amfibieën gebruiken de vijver om zich voort te planten, en de exotische roodwangschildpad komt hier eveneens voor. In de hoge bomen bouwen eekhoorns hun nesten; ze leven van onder andere de hazelnoten die hier te vinden zijn. Sinds enkele jaren komt ook de bever in dit gebied voor.

Beheer en inrichting

Afgelopen twee jaar is het gebied dat in beheer bij CNME valt kleiner geworden. De bosschages en het grasland ten noorden van het fietspad vallen nu onder het reguliere beheer van de gemeente Maastricht. Deze gebiedsdelen worden ook niet meer gekarteerd. Onderdeel van het gebied blijft de bloemrijke berm voor het L1-gebouw.

Glanshavergrasland L1 berm

De vegetatietypen

In grote lijnen is de vegetatie hetzelfde gebleven. De L1-berm, lijkt in de loop der jaren wel wat te verruigen, waardoor ook enkele soorten die ooit zijn ingezaaid - zoals bevertjes en muskuskaasjeskruid - inmiddels zijn verdwenen.

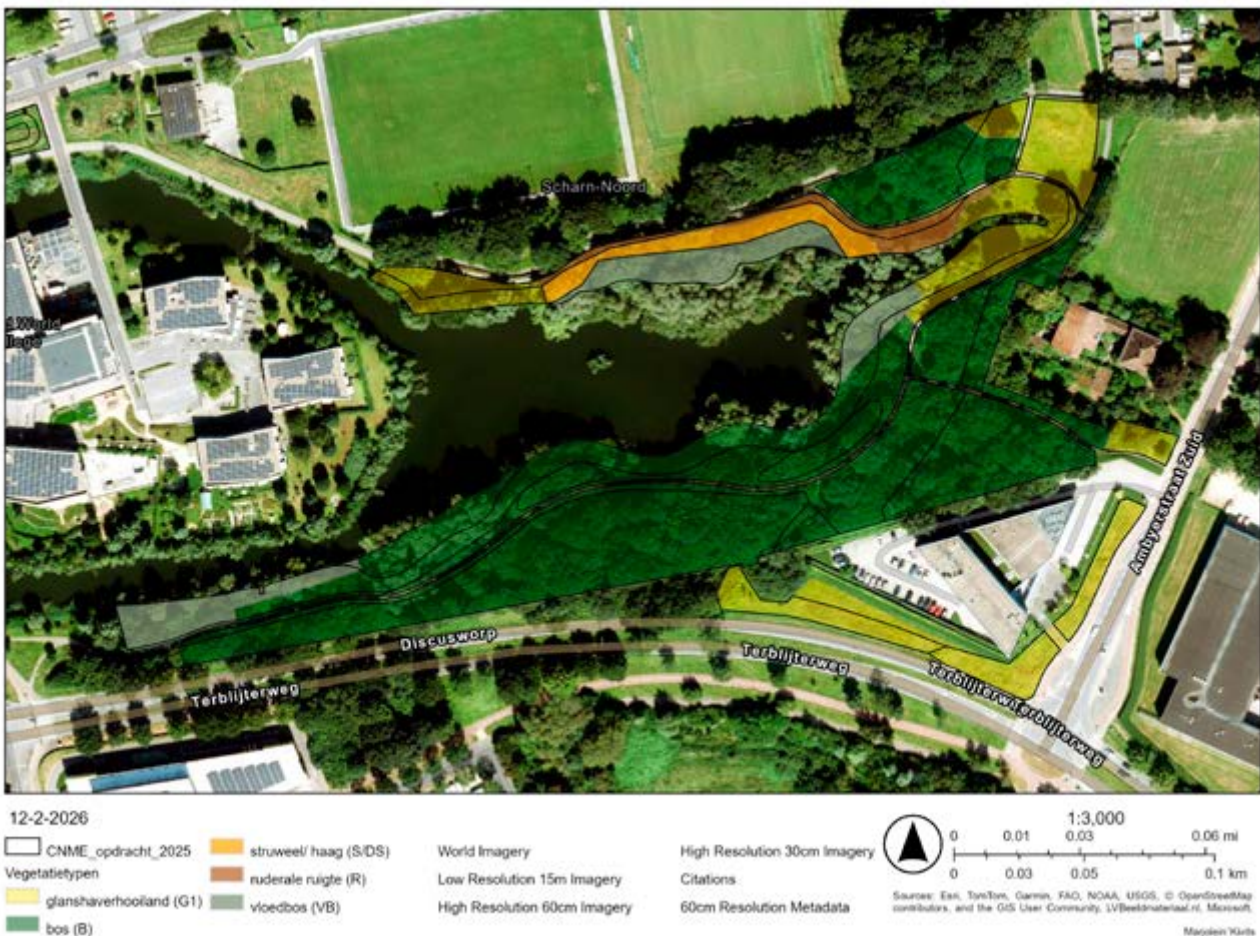
Kenmerken van het wilgen-vloedbos

Het gebied wordt gekenmerkt door een wilgen-vloedbos (*Salicetea purpureae*), met dichte, vrijwel on-

doordringbare bosschages van met name wilgen. Een deel van deze wilgen staat als dood hout overeind en is overgroeid met mossen.

In het vloedbos komen daarnaast soorten voor als riet en brede wespenorchis. De oppervlakte van het vloedbos is de afgelopen jaren kleiner geworden onder meer door de herinrichting van het park en de aanleg van het UWC-gebouw.

Figuur 27: vegetatietypen Regenwatervijver Amby 2025

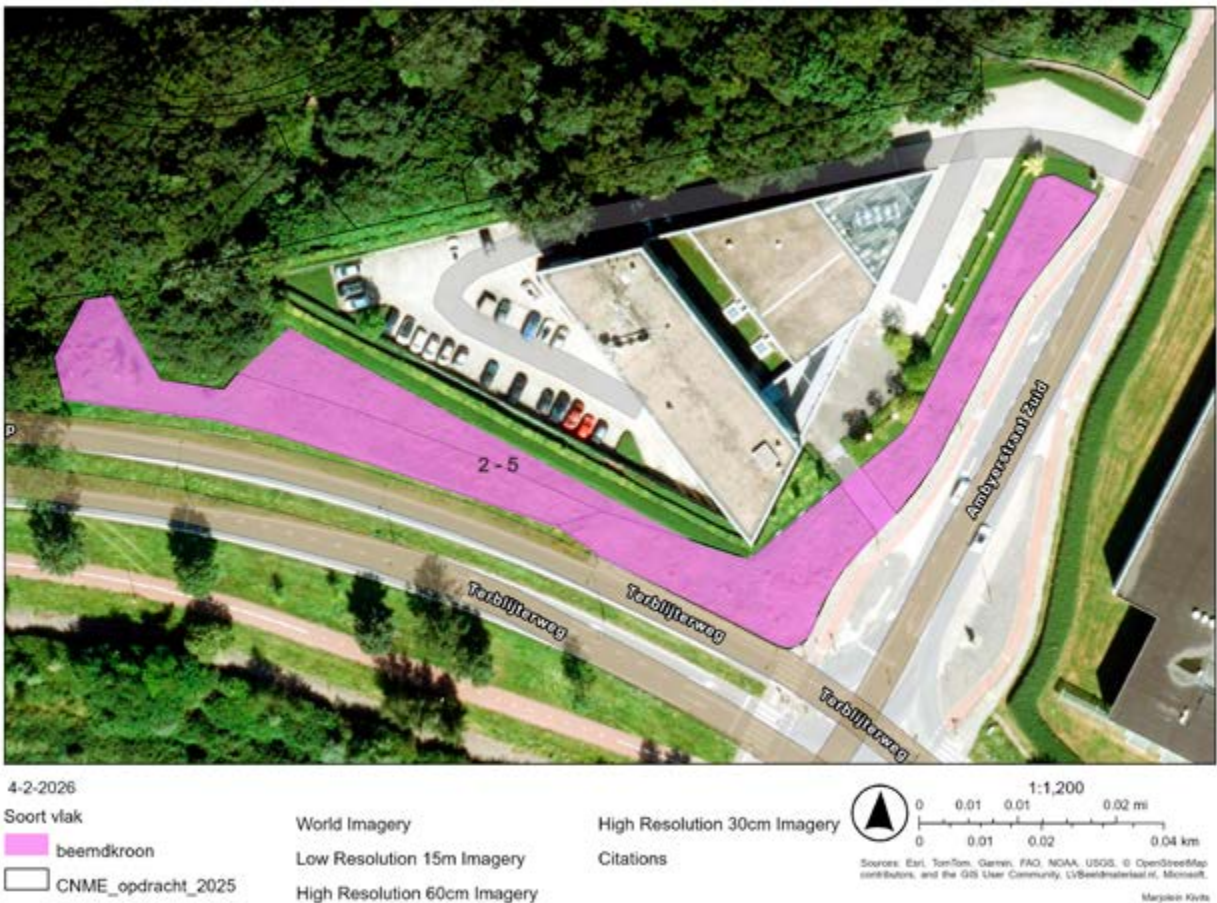

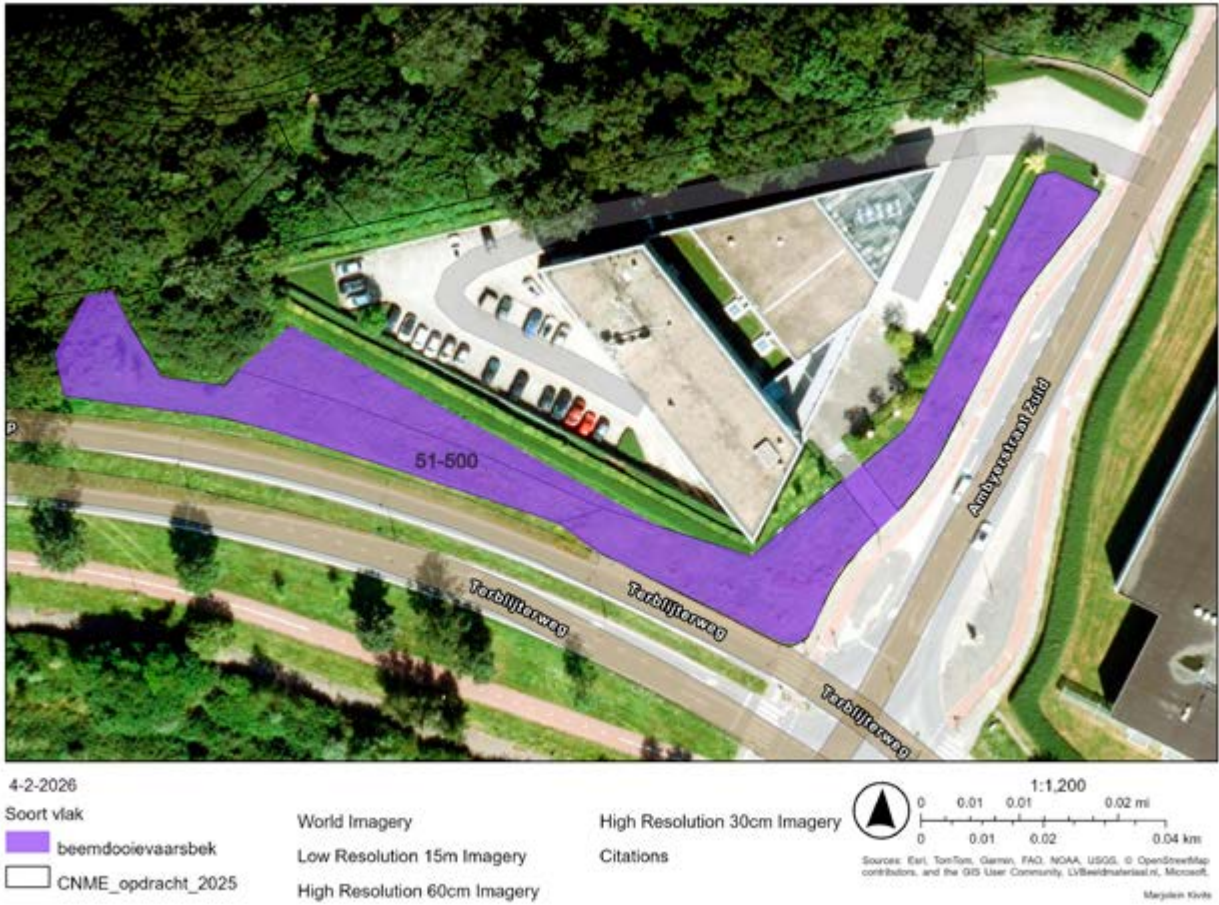
Figuur 30: bijzondere planten Regenwatervijver Amby

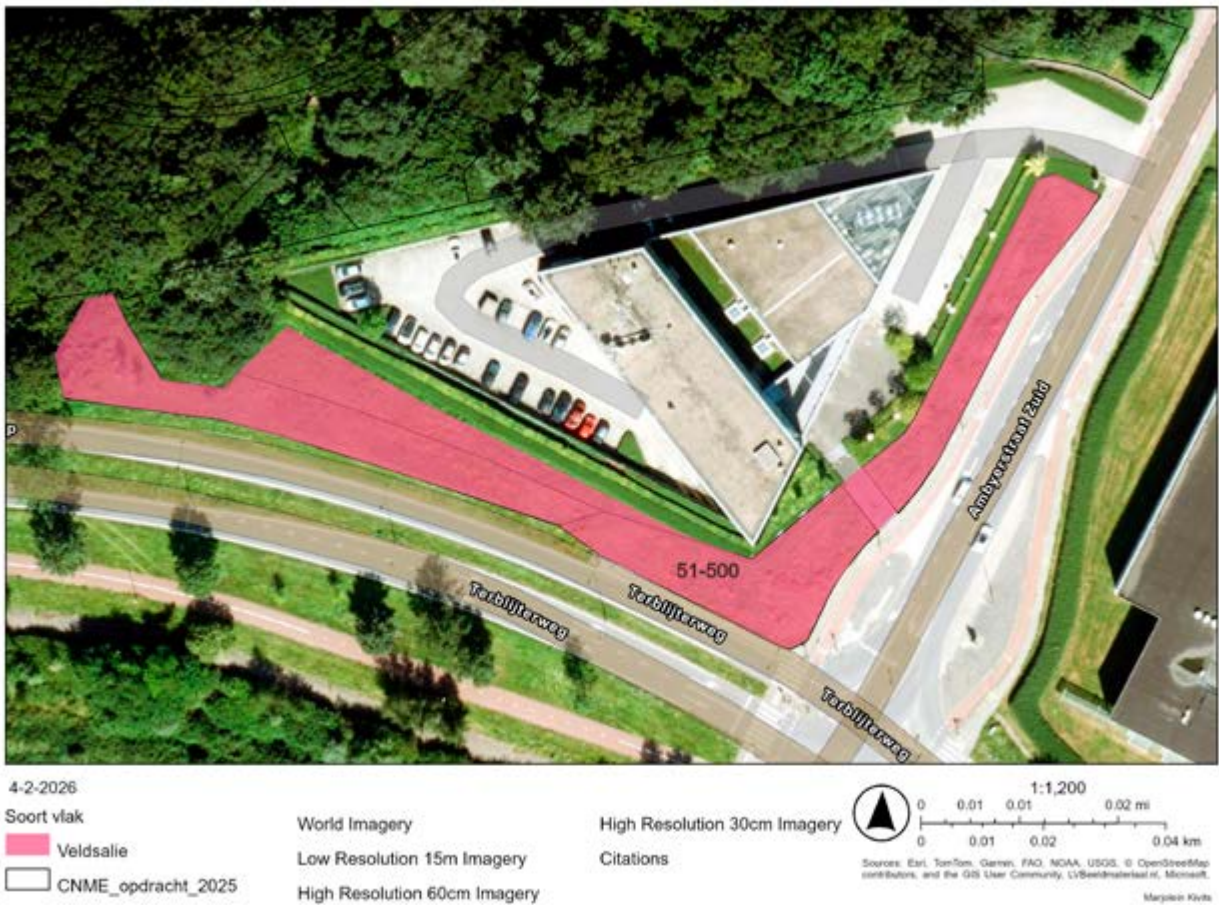
Figuur 31: bijzondere planten Regenwatervijver Amby

Figuur 32: bijzondere planten Regenwatervijver Amby

Figuur 33: bijzondere planten Regenwatervijver Amby

In het gebied komen twee kenmerkende bossoorten voor: brede wespenorchis en daslook. De brede wespenorchis groeit verspreid door het gebied, terwijl de daslook zich op enkele plekken langzaam uitbreidt. De grote kaardenbol is een ruigtesoort en is dit jaar voor het eerst hier gekarteerd.

Beemdooievaarsbek

Graslandsoorten rond de vijver en in de berm

In enkele grazige delen langs de vijver groeit harige ratelaar. Deze soort komt ook voor in de L1-berm, samen met andere graslandsoorten zoals:

- Beemdooievaarsbek
- Goudhaver
- Kleine pimpernel
- Veldsalie
- Wilde marjolein.

De veldsalie in de L1-berm speelde in 2025 een rol in het onderzoek van Wageningen University naar bestuivers. Daarbij werd gekeken over welke afstand bestuiving plaatsvindt en hoe de kwaliteit van het leefgebied deze processen beïnvloedt.

Figuur 34: bijzondere planten Regenwatervijver Amby

4-2-2026

Soort vlak

kleine pimpernel

CNME_opdracht_2025

World Imagery

Low Resolution 15m Imagery

High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery

Citations

1:1,200
0 0.01 0.01 0.02 0.02 0.04 km

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community. LVBeeldatlas.nl, Microsoft.

Mapjet Kivits

Geusseltpark

Gebiedskarakteristiek

Het Geusseltpark bestaat inmiddels ongeveer tien jaar en vervult een belangrijke rol als verbindingszone voor mens én natuur. Naar de oostzijde grenst het gebied aan de regenwatervijver van Amby en verder oostelijker aan de Groene Wig Amby, die een ecologische verbinding vormt naar het heuvelland. Aan de westkant sluit het park aan op het Severenbos en via de Groene Loper op Natuurpark Nazareth en de Landgoederenzone.

Landschap en vegetatie

Het Geusseltpark bestaat uit waterbuffers, oevers, heuvels en bloemrijke graslanden. Deze graslanden zijn tien jaar geleden geënt met maaisel uit het Jekerdalpark. In de zomer staan ze rijk in bloei,

met soorten als ratelaar, knooppkruid, geel walstro en margriet. Daarmee vormt het park een waardevol leefgebied voor insecten in dit deel van de stad. Het ecologisch beheer bestaat uit een combinatie van maaien en schapenbegrazing. Daarnaast is er enkele jaren geleden een bijenhotspot aangelegd bestaande uit een mix van mergel, stol en leem en een bijenhotel, om de biodiversiteit verder te versterken.

Wijzigingen in begrenzing

In 2025 is er enkele wijzigingen doorgevoerd in de begrenzing van het ecologisch beheerde gebied. Rondom het United World College, valt een aantal bermen niet langer meer onder ecologisch beheer.

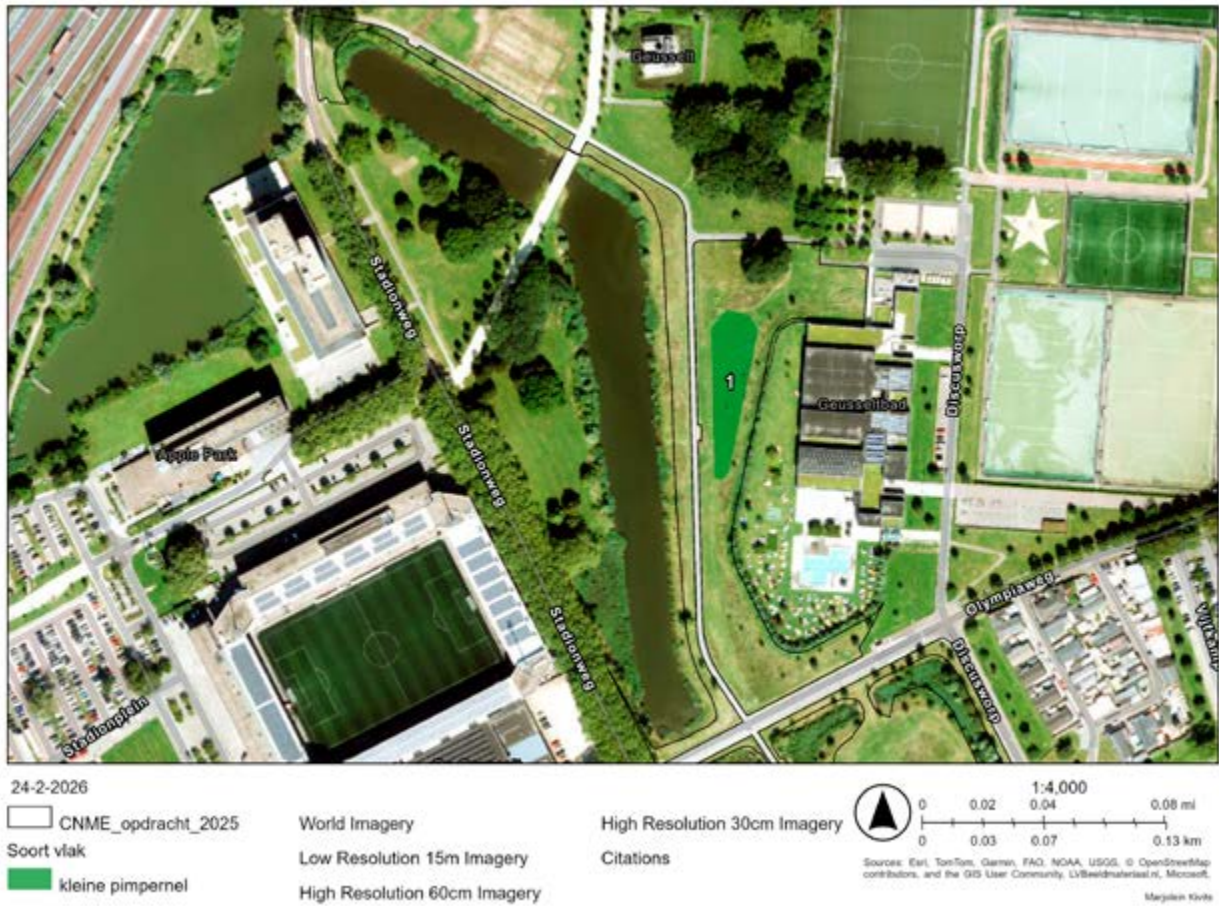

Bever

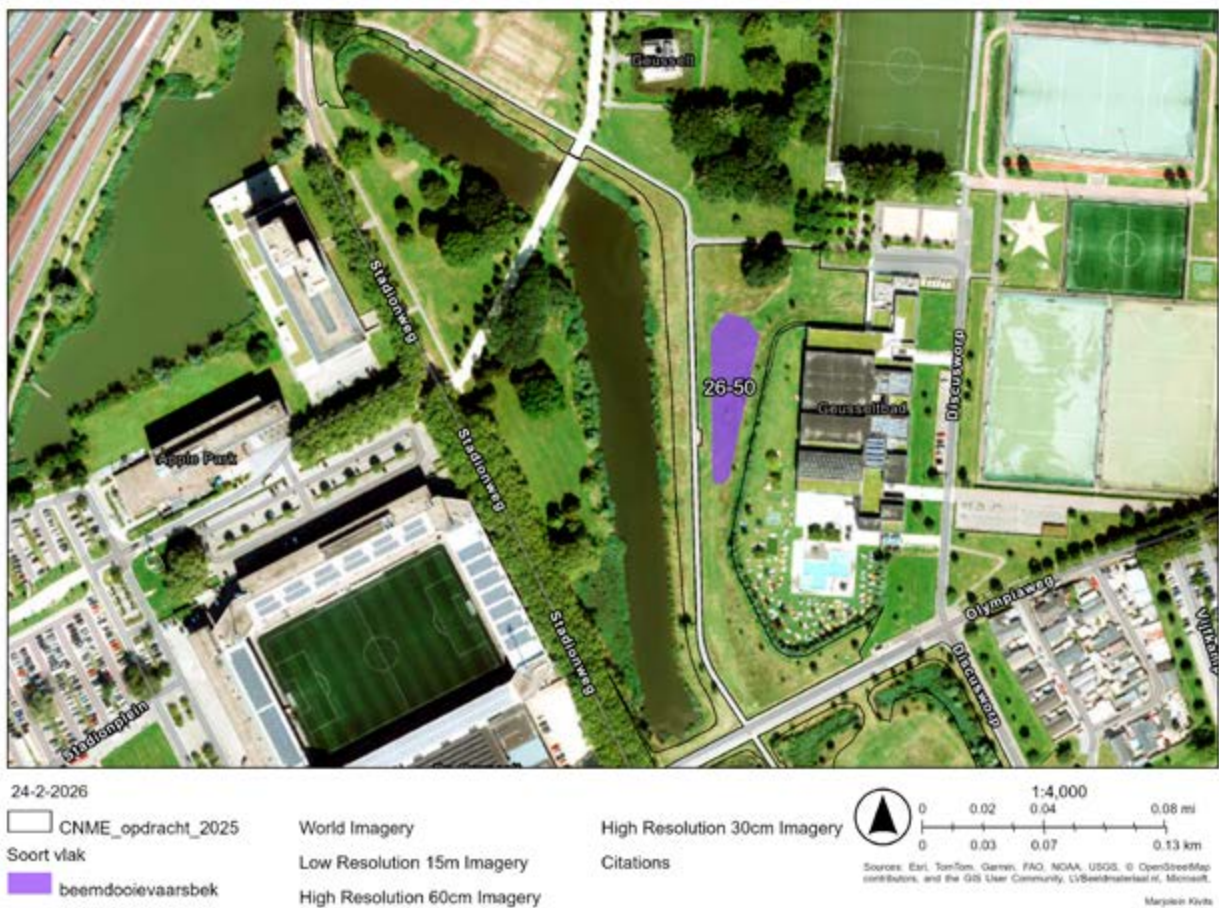

VERSPREIDING VAN BIJZONDERE PLANTEN

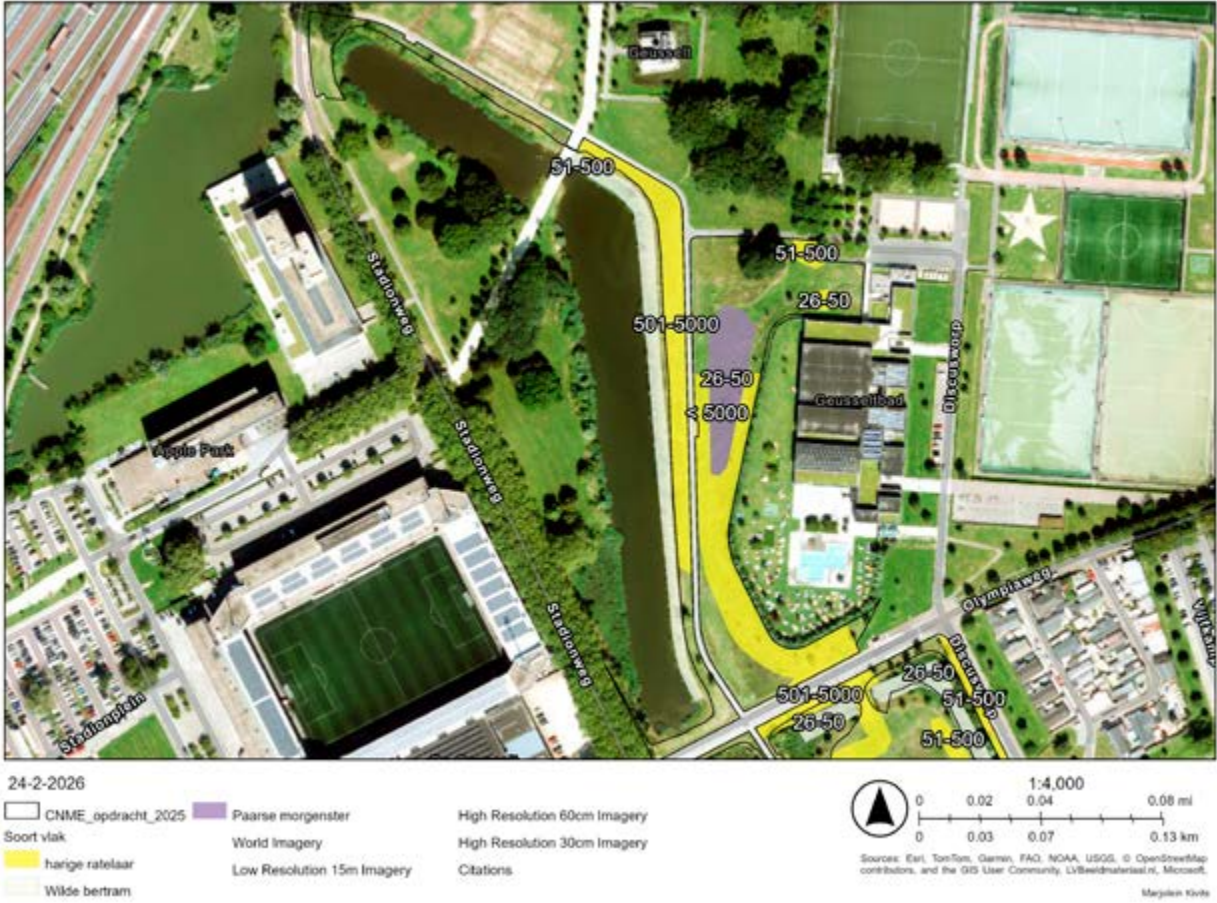
Figuur 36: bijzondere planten Geusseltpark 2025

Figuur 37: bijzondere planten Geusseltpark 2025

Figuur 38: bijzondere planten Geusselpark 2025

Figuur 39: bijzondere planten Geusseltpark 2025

Figuur 40: bijzondere planten Geusseltpark 2025

24-2-2026

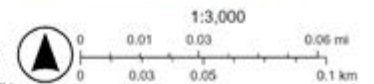
- CNME_opdracht_2025
- Soort vlak
- Veldsalle
- World Imagery
- Low Resolution 15m Imagery

24-2-2026

- CNME_opdracht_2025
- Soort vlak
- beemdooievaarsbek
- Wondklaver
- World Imagery

- Low Resolution 15m Imagery
- High Resolution 60cm Imagery
- High Resolution 30cm Imagery
- Citations
- 60cm Resolution Metadata

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeeldmateriaal.nl, Microsoft, Vector

Figuur 41: bijzondere planten Geusselpark 2025

24-2-2026

- CNME_opdracht_2025
- Soort vlak
- kleine pimpernel
- World Imagery
- Low Resolution 15m Imagery

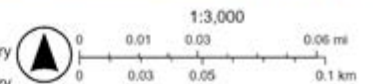
Figuur 42: bijzondere planten Geusselpark 2025

24-2-2026

- CNME_opdracht_2025
- Soort vlak
- wilde marjolein
- World Imagery
- Low Resolution 15m Imagery

- High Resolution 60cm Imagery
- High Resolution 30cm Imagery
- Citations
- 60cm Resolution Metadata

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeeldmateriaal.nl, Microsoft, Vector

Figuur 43: bijzondere planten Geusseltpark 2025

Figuur 44: bijzondere planten Geusseltpark 2025

24-2-2026

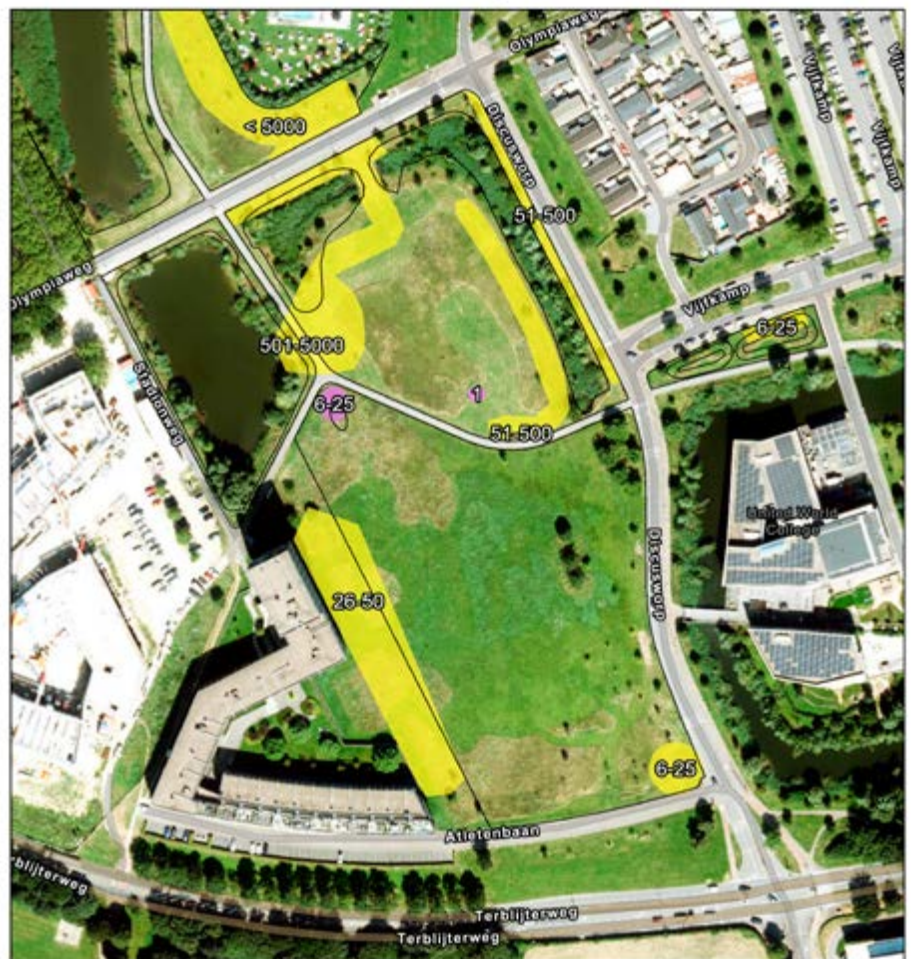
□ CNME_opdracht_2025

Soort vlak

— Wilde bertram

■ wede

World Imagery

24-2-2026

□ CNME_opdracht_2025

Soort vlak

■ harige ratelaar

■ beemdkroon

World Imagery

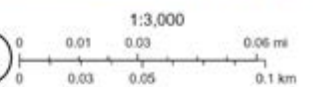
Low Resolution 15m Imagery

High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery

Citations

60cm Resolution Metadata

Sources: Esri, DeLorme, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeeldmateriaal.nl, Microsoft, Vector

In 2025 zijn in totaal tien bijzondere plantensoorten in kaart gebracht. Enkele soorten zijn zowel op noord- als zuidkaarten weergegeven. De meeste soorten laten een stabiel verspreidingsbeeld zien.

Ontwikkelingen op de bijenhotspot

Bij de bijenhotspot zijn meerdere opvallende veranderingen zichtbaar:

- Wondklaver is hier voor het eerst verschenen, met een aantal schatting van 6-25 exemplaren.
- Wede komt opnieuw voor, maar in kleinere aantallen dan in 2023.
- Wilde marjolein is opnieuw opgedoken in het park
- Beemd kroon heeft een nieuwe, grote groeiplek ontwikkeld op de hotspot.

Dit zijn allemaal soorten die destijds zijn ingezaaid bij de aanleg van de bijenhotspot, wat erop wijst dat de ingezaaide vegetatie zich verder ontwikkelt en uitbreidt.

Overige terreindelen in het Geusseltpark

Buiten de bijenhotspots zijn slechts kleine veranderingen in de verspreiding vastgesteld:

- Kleine pimpernel heeft een extra groeiplek gekregen
- Veldsalie is op één locatie verdwenen.

Wondklaver met *Bombus lapidarius*

Natuurpark Nazareth Spoorzijde

Gebiedskarakteristiek

Dit gebied wordt doorsneden door de spoorlijn Maastricht-Sittard. Aan de zuidwestkant van het spoor ligt een klein gebied dat al ongeveer dertig jaar wordt begraasd door Gallowayrunderen. Door deze langdurige begrazing is hier een structuurrijke vegetatie ontstaan. Door dit terrein stroomt de Kanjel, die onder het spoor door gaat en vervolgens langs het noordwestelijke deel van het gebied loopt.

Op die manier vormt de beek een natuurlijke ecologische verbinding tussen beide deelgebieden. Het noordwestelijke gebied is ongeveer zes jaar geleden ingericht als bloemrijk grasland met een poel. Het beheer bestaat uit twee keer per jaar gefaseerd hooien, waardoor er variatie in vegetatiestructuur ontstaat en ruimte blijft voor bloeiende kruiden en insecten.

Glanshavergrasland

De vegetatietypen

In vergelijking met twee jaar geleden zijn er weinig verschuivingen in de aanwezige vegetatietypen. Het begrazingsgebied laat wel dynamiek zien door de jaarrondbegrazing. Hierdoor verschuift de structuur regelmatig: hete ene moment oogt een deelgebied

wat ruderaler, terwijl op een ander moment juist een ander stuk meer open of kort begraasd is. Deze natuurlijke variatie maakt het gebied ecologisch interessant en zorgt voor een mozaïek aan vegetaties die elkaar in de tijd afwisselen.

Figuur 45: de vegetatietypen Natuurpark Nazareth Spoorzijde

12-2-2026

Vegetatietypen

- glanshaverhoiland (G1)
- oever- en watervegetatie (OE)
- ruderaler ruimte (R)

□ CNME_opdracht_2025

World Imagery

Low Resolution 15m Imagery

High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery

Citations

1:3,500

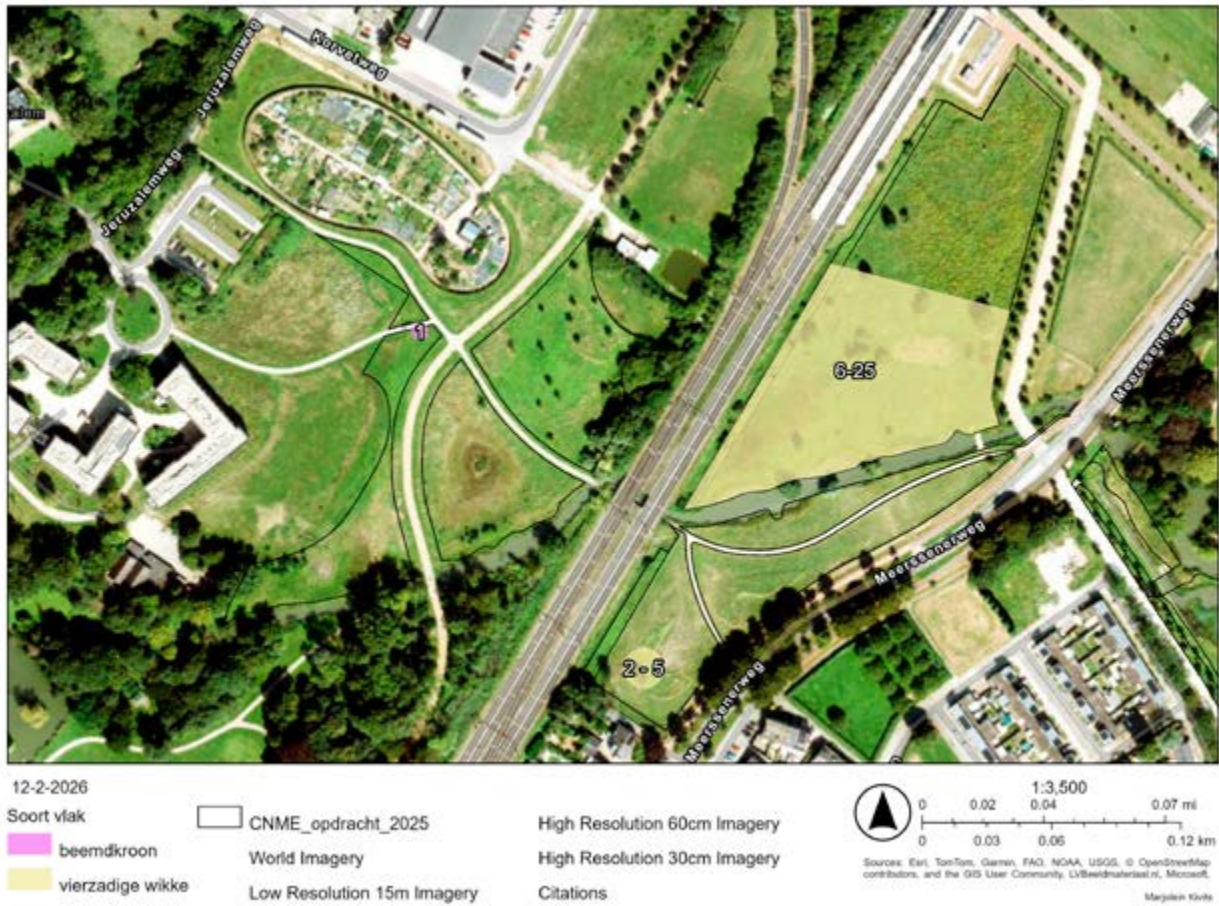
0 0.02 0.04 0.06 0.12 km

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeekwaterlaan.nl, Microsoft

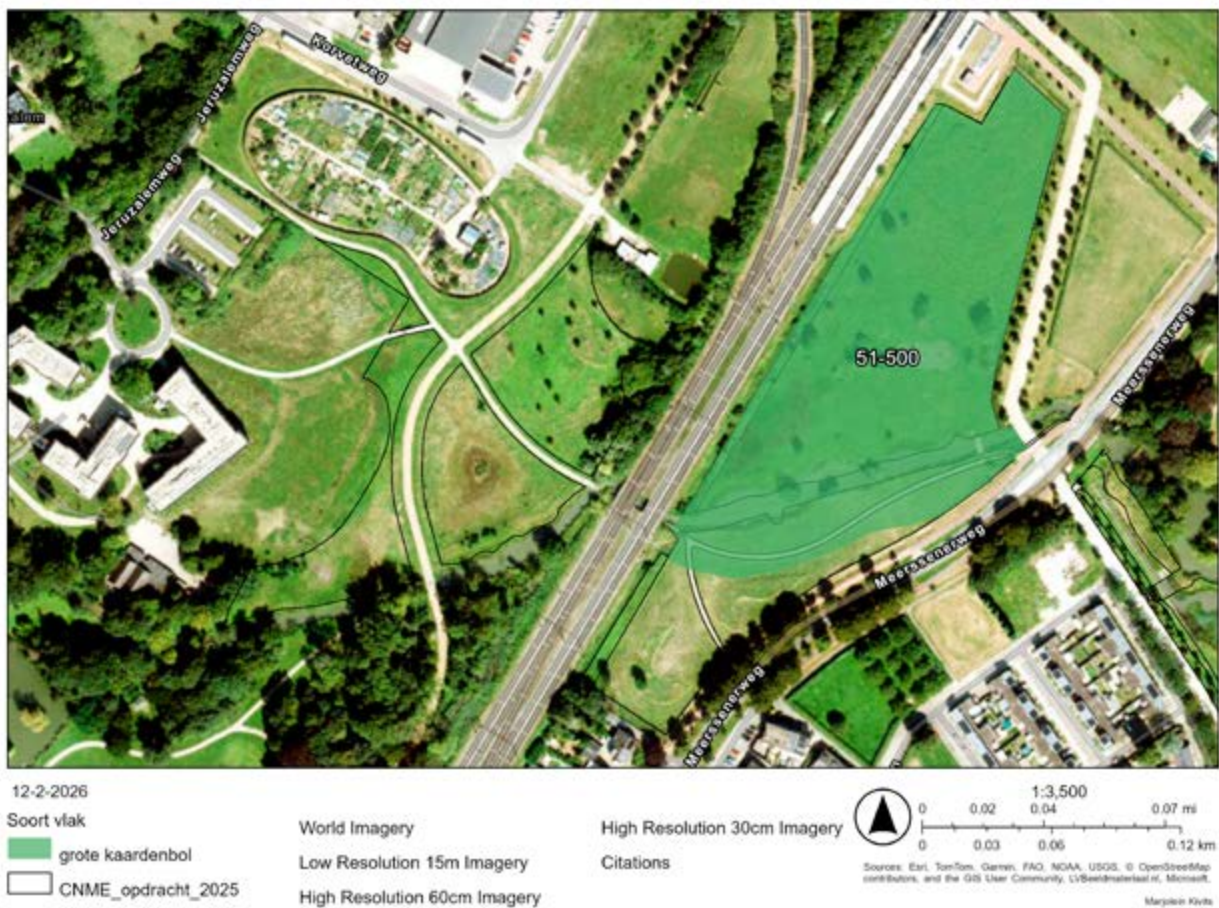
Maplele-Kids

VERSPREIDING VAN BIJZONDERE PLANTEN

Figuur 46: bijzondere planten Natuurpark Nazareth Spoor

Figuur 47: bijzondere planten Natuurpark Nazareth Spoor

Figuur 48: Bijzondere planten Natuurpark Nazareth Spoor

In het oostelijk deel van het gebied zijn valse voszegge, vierzadige wikke en grote kaardenbol gekarteerd. De grote kaardenbol laat een toename in verspreiding zien. In het westelijke deel van het gebied is één exemplaar van de beemdtkroon vastgesteld.

Weide Campagne

Gebiedskarakteristiek

Weide Campagne is een hondenlosloopgebied in de wijk Campagne. Het gebied bestaat uit hellinggraslanden en een karakteristieke, oude graft. Deze combinatie zorgt voor een gevarieerd landschap met zowel open, bloemrijke delen als structuurrijke randen.

Vegetatie en soortenrijkdom

De hellinggraslanden herbergen verschillende kalkminnende soorten, waaronder wilde marjolein, beemdtkroon en harige ratelaar. Deze planten trekken op hun beurt specifieke insecten aan, zoals knautiabij en het kaasjeskruidkoppje, waardoor het gebied een belangrijke functie heeft voor bestuivers. In de graft bevindt zich een oude dassen- en vossenburcht,

wat de ecologische waarde van het terrein verder verhoogt. In het hellinggrasland staat bovendien een bijenhotel, dat extra nestgelegenheid biedt voor wilde bijen.

Ecologische betekenis

De combinatie van kalkgrasland, graftstructuren en faunarijke elementen maakt Weide Campagne tot een klein maar waardevol natuurgebied binnen de wijk. De aanwezigheid van zowel typische planten als specifieke insecten laat zien dat het beheer en de structuur van het terrein bijdragen aan een gezonde biodiversiteit.

Beemdooievaarsbek

De vegetatietypen

De vegetatietypen in het gebied zijn grotendeels gelijk gebleven ten opzichte van 2023. De grootste verandering betreft een deel van het struweel waar veel opslag stond: dit is inmiddels overgegaan in

glanshavergrasland. Daarnaast is het gebied uitgebreid. Aan de zuidwestkant is een terrein met struweel toegevoegd, waardoor de structuurvariatie en de ecologische verschillen in het gebied zijn toegenomen.

Figuur 49: Vegetatietypen Weide Campagne

11-2-2026

Vegetatietypen

glanshaverhooiland (G1)

bos (B)

struweel/ haag (S/DS)

ruderaal ruigte (R)

CNME_opdracht_2025

World Imagery

Low Resolution 15m Imagery

High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery

Citations

1:2.500
0 0.01 0.03 0.05 mi
0 0.02 0.04 0.08 km

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeekwaterlaan.nl, Microsoft

Margriet Kluis

VERSPREIDING VAN BIJZONDERE PLANTEN

Figuur 50: Bijzondere planten in weide Campagne in 2025

Figuur 51: Bijzondere planten in weide Campagne in 2025

Verspreiding van bijzondere plantensoorten

De verspreiding van de bijzondere plantensoorten op weide Campagne is vrijwel onveranderd gebleven. De harige ratelaar, wilde marjolein, brede lathyrus en

beemdoeivaarsbek weten zich hier nog steeds goed te handhaven. Deze continuïteit wijst op een stabiel beheer en geschikte groeicondities voor deze soorten.

Figuur 52: Bijzondere planten in weide Campagne in 2025

Zouwdal

Gebiedskarakteristiek

Het Zouwdal is een droogdal gelegen in het Noordwesten van de stad Maastricht, direct grenzend aan België. Het beheergebied vormt een langgerekte natuurstrook met een fietspad, bermen en een houtwal, afgewisseld met enkele kleine waterbuffers. De omgeving bestaat grotendeels uit agrarische gronden, waardoor deze natuurstrook een belangrijke ecologische lijn vormt in een verder open landbouwlandschap.

Landschapselementen en biodiversiteit

Het gebied kent plaatselijk nog een mozaïek van kleinschalige akkers met afwisselende teelt, akkerranden en struwelen. Deze variatie maakt het Zouwdal interessant voor typische akkervogels, zoals veldleeuwerik en geelgors. De houtwal vormt bovendien een geleidingsstructuur voor vleermuizen, die dergelijke lijnvormige elementen gebruiken om zich door het landschap te verplaatsen.

Waterbuffers en fauna

Langs het fietspad liggen enkele kleine waterbuffers. Deze spelen een belangrijke rol voor amfibieën: rugstreeppadden zetten hier hun eisnoeren af. De combinatie van open water, zonnige oevers en nabijgelegen ruigte maakt deze plekken bijzonder geschikt als voortplantingshabitat.

Ontwikkelingen in de omgeving

Aan de noordzijde van het gebied wordt een zonnepark ontwikkeld. Dit kan invloed hebben op de langschappelijke samenhang en ecologische functies van het Zouwdal, maar biedt ook kansen wanneer randen en overgangen natuurvriendelijke worden ingericht.

Hazenpootje

De vegetatietypen

De G1-glanshavergraslanden in het Zouwdal laten een wisselend beeld zien. Sommige delen zijn soortenarm, terwijl andere plekken juist soortenrijker zijn. Op de zonnige kanten van de greppels, groeit veel wilde marjolein, een soort die goed gedijt op warme, kalkrijke plekken. Daarnaast zijn er fraaie stukken

waar veel duizendblad, sint-janskruid en gewone rolklaver voorkomen. Deze kruidenrijke zones dragen sterk bij aan de aantrekkelijkheid van het gebied voor insecten. De Japanse duizendknoop is nog steeds in het terrein aanwezig en vraagt blijvende monitoring en gericht beheer vanuit de gemeente Maastricht.

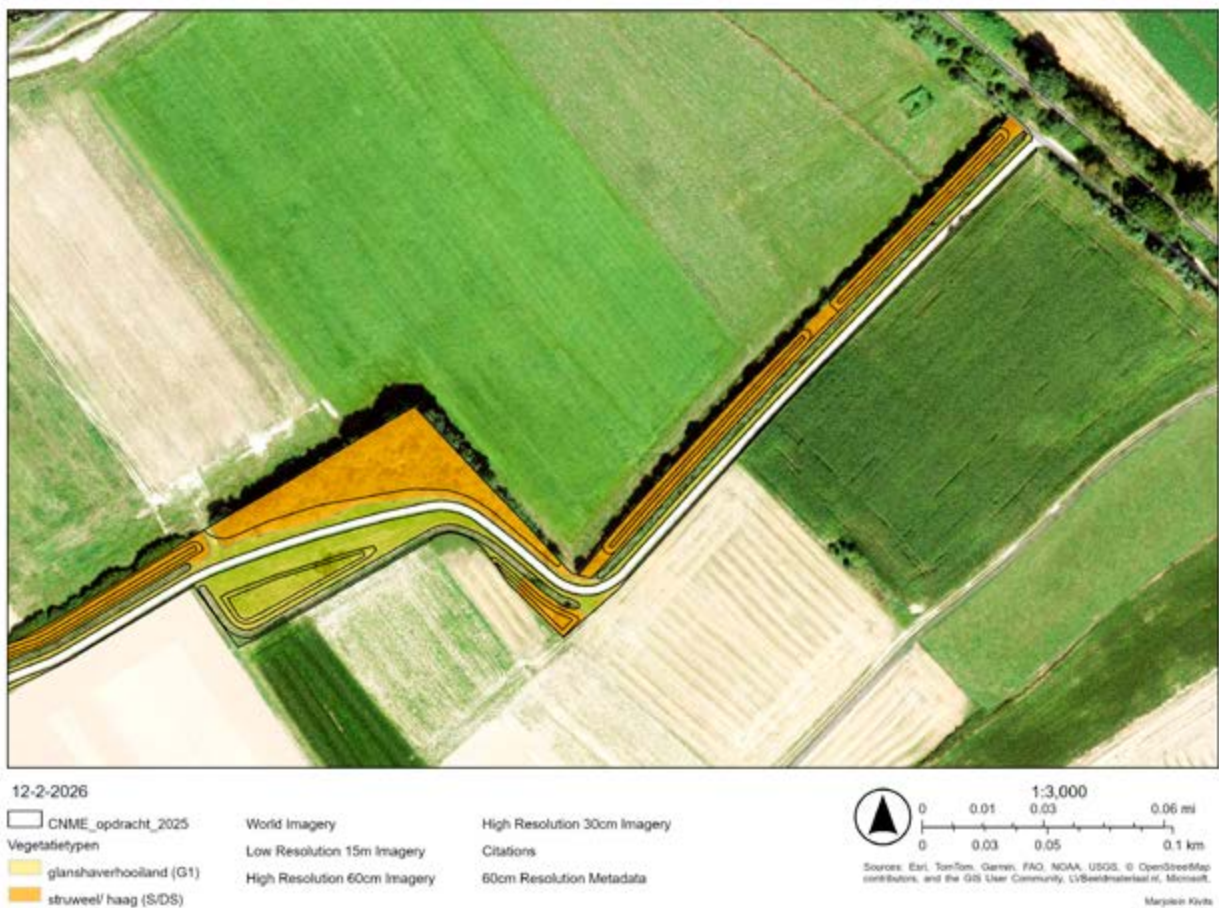
Figuur 53: vegetatietypen Zouwdal 2025

Figuur 54: vegetatietypen Zouwdal 2025

Figuur 55: vegetatietypen Zouwdal 2025

VERSPREIDING VAN BIJZONDERE PLANTEN

In de bermen komen met name wilde marjolein, vierzadige wikke en beemdtkroon verspreid over het traject voor. In het midden van het gebied is een grote groeiplaats van hazenpootje.

Figuur 56: bijzondere planten Zouwdal 2025

Figuur 57: bijzondere planten Zouwdal 2025

Figuur 58: bijzondere planten Zouwdal 2025

Figuur 59: bijzondere planten Zouwdal 2025

Natuurtransferium en hondenlosloopgebied Sint Pietersberg

Gebiedskarakteristiek

Het natuurtransferium ligt op de flank van de Sint-Pietersberg. Het zogenaamde Oog van Sint-Pieter, bestaat uit een ring van parkeerplaatsen, terwijl het binnenste deel een natuurlijke inrichting heeft met

mergel als ondergrond. Het hondenlosloopgebied strekt zich deels uit over de flank en deels over het plateau van de Sint Pietersberg. Bij het ecologisch beheer wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid en de flora en fauna.

Schanskorf met muurvegetatie

De vegetatietypen

De glanshavergraslanden variëren van soortenrijk tot soortenarm. Met name op de flank van het hondensloopleeggebied domineren grassen en komen er minder kruiden voor. Het middenstuk van het oog van Sint-Pieter is het meest soortenrijk. In 2023 was dit deel nog ruiger en werd het gerekend tot de ruderales. In 2025 valt het geheel onder glanshavergrasland.

Wel zijn de randen wat ruiger, mogelijk ook door verrijking van hondenpoep. Op de schanskorven zijn in 2015 muurplanten geplant, waaronder de muurbloem en brede ereprijs. De helling aan de noordzijde van Chalet Bergrust, valt niet meer onder beheer van CNME. Hier groeien verschillende bijzondere soorten, maar deze worden momenteel niet meer gemonitord.

Figuur 60: Vegetatietypen Natuurtransferium Sint-Pietersberg 2025

25-2-2026

□ CNME_opdracht_2025

Vegetatietypen

■ glanshaverhooiland (G1)

■ glanshaverhooiland (G2)

■ struweel/ haag (S/D5)

■ muurvegetatie (M)

World Imagery

Low Resolution 15m Imagery

High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery

Citations

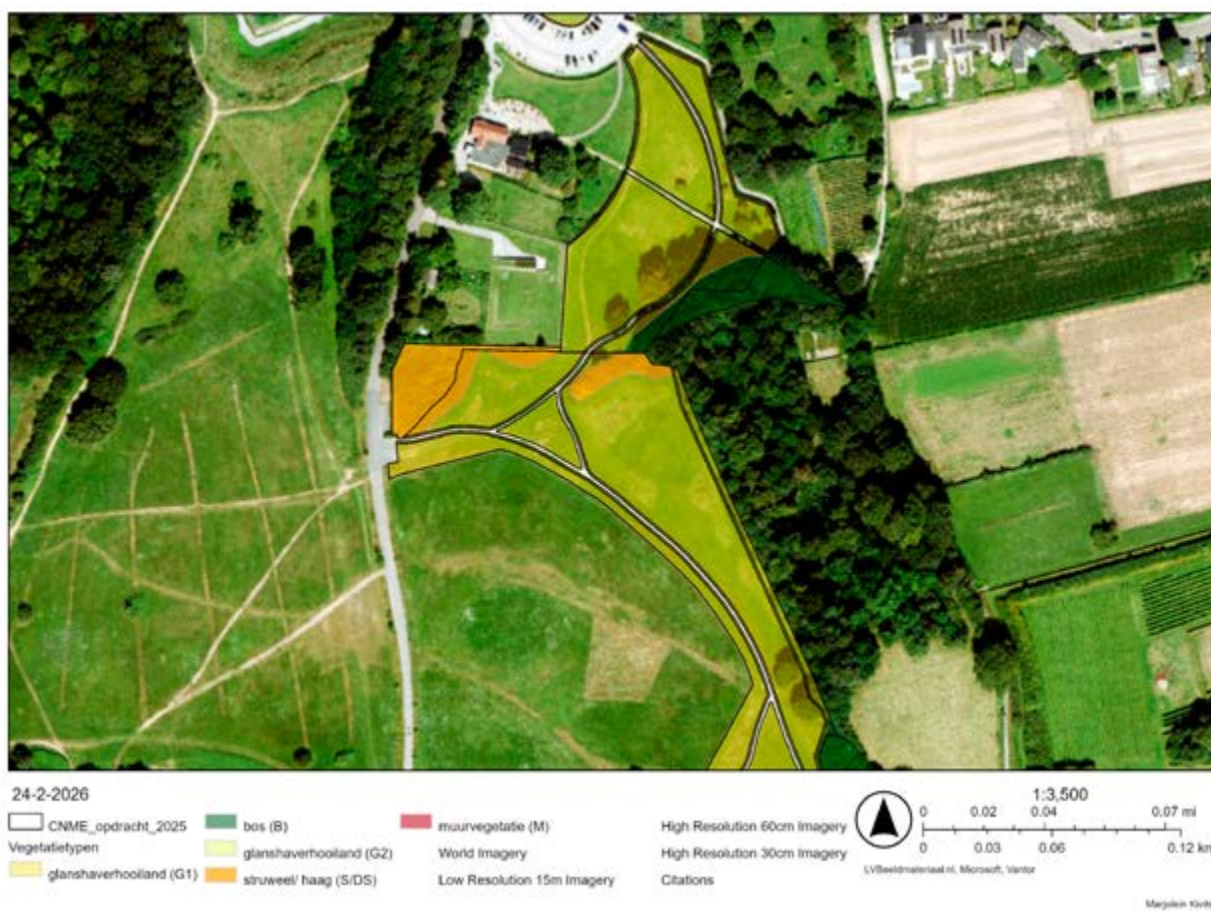
1:3,500

0 0.02 0.04 0.07 mi

0 0.03 0.06 0.12 km

LVBeeldmateriaal.nl, Microsoft, Saver

Figuur 61: Vegetatietypen Natuurtransferium Sint-Pietersberg 2025

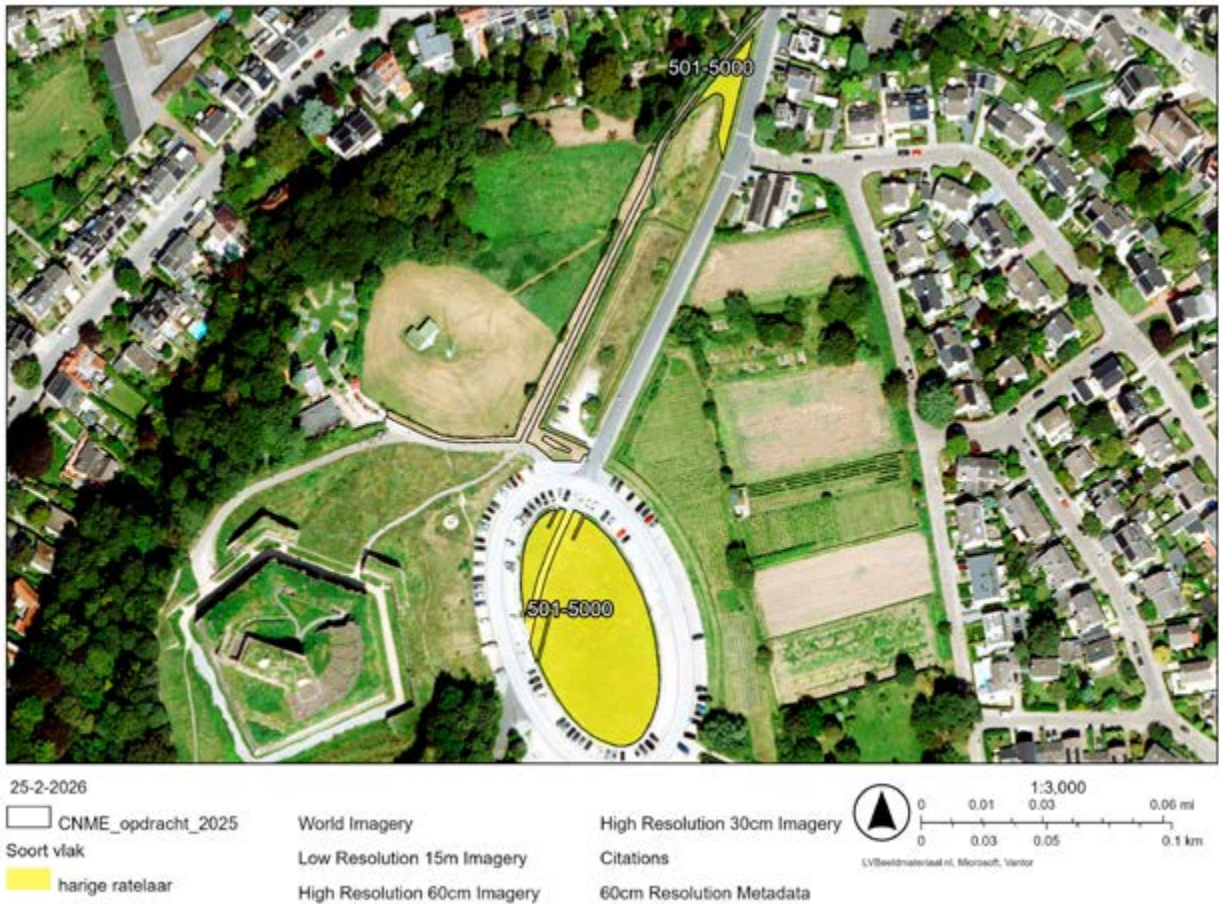

Figuur 62: Vegetatietypen Natuurtransferium Sint-Pietersberg 2025

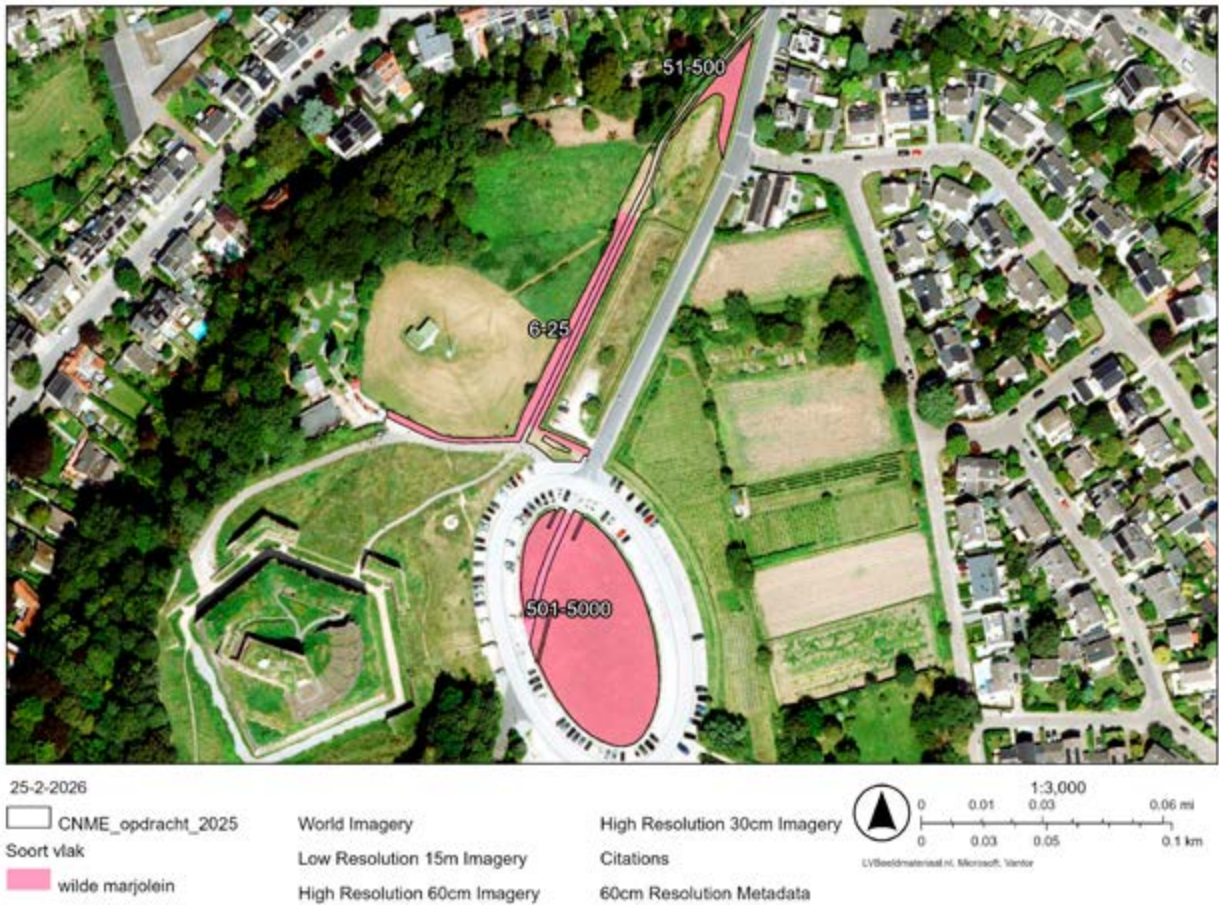

VERSPREIDING VAN BIJZONDERE PLANTEN

Figuur 63: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

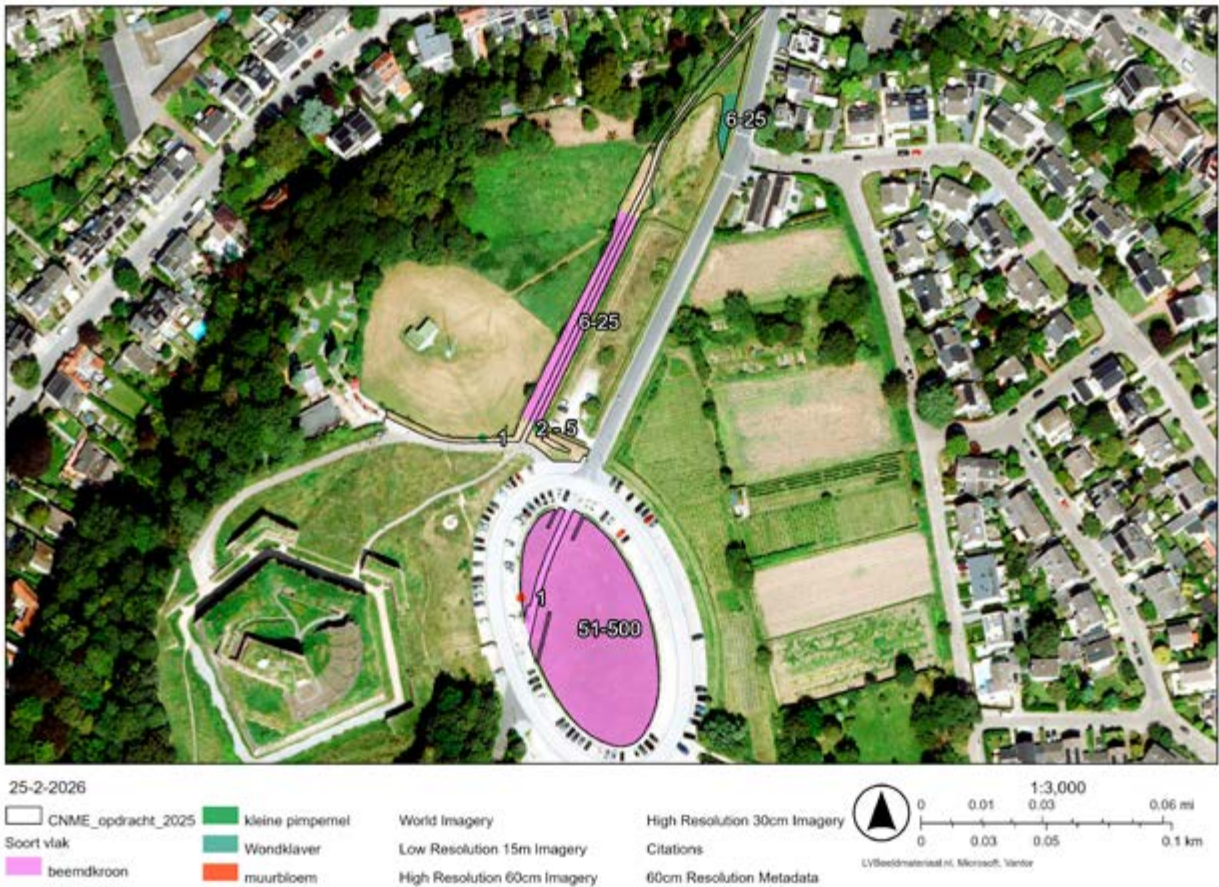
Figuur 64: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Figuur 65: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Figuur 66: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Figuur 67: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Figuur 68: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

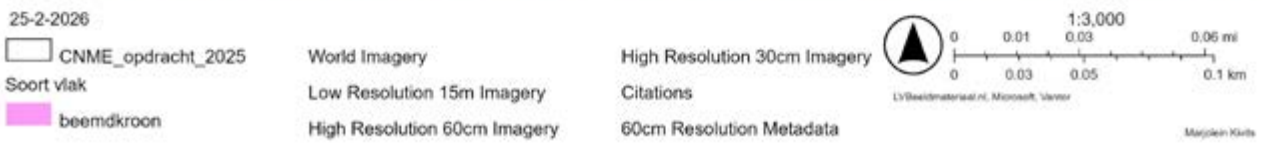
Figuur 69: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Figuur 70: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Figuur 71: Bijzondere planten Natuurtransferium Sint-Pietersberg in 2025

Bijzondere soorten in 2025

In 2025 zijn enkele bijzondere soorten waargenomen die in 2023 niet zijn gezien:

- Klavervreter: 26-50 planten op het plateau
- Kleine pimpernel: 6-25 planten bij de waterbuffer
- Donderkruid: 1 plant bij de schanskorven
- Ruige weegbree: één plant bij de schanskorven

Ruige weegbree

Klavervreter

Recessenpark

Gebiedskarakteristiek

Het Recessenpark is een tijdelijk in 2017 ingericht park. Voor die tijd was dit gebied bebouwd, en in de toekomst kan het opnieuw worden ontwikkeld. Het park bestaat uit graslanden, afgewisseld met enkele bomen en kleine struwelen.

De vegetatietypen

De stenige ondergrond biedt het gebied een gunstige uitgangssituatie voor een bloemrijk grasland, dat in de zomer uitbundig in bloei staat. In 2021 werd hier voor

het eerst hondskruid waargenomen, een orchideeëensoort. In 2024 werden zelfs tientallen bijenorchissen waargenomen.

In 2025 zijn echter geen orchideeën meer aangetroffen. Het middendeel heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een G2-type glanshavergrasland, wat duidt op een soortenrijk en goed ontwikkeld graslandtype.

Figuur 72: vegetatietypen Recessenpark 2025

11-2-2026

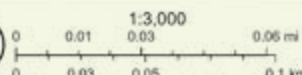
Vegetatietypen

- glanshaverhooiland (G1)
- glanshaverhooiland (G2)
- struivel/ haag (S-DG)

CNME_opdracht_2025

- World Imagery
- Low Resolution 15m Imagery
- High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery
Citations
60cm Resolution Metadata

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeeldmateriaal.nl, Microsoft, Mapbox

Marykein Krets

Verspreiding bijzondere planten

In 2025 werd de bergsteentijm en het muskuskaasjeskruid weer waargenomen, in tegenstelling tot in 2023. In 2024 werden tientallen bijenorchissen waargenomen, in 2025 werden ze niet meer gezien.

Figuur 73: bijzondere planten Reccessenpark 2025

11-2-2026

Soort vlak	robinia	World Imagery	High Resolution 30cm Imagery
wilde marjolein	muskuskaasjeskruid	Low Resolution 15m Imagery	Citations
bergsteentijm	CNME_opdracht_2025	High Resolution 60cm Imagery	60cm Resolution Metadata

1:3,000

0 0.01 0.03 0.05 0.1 km

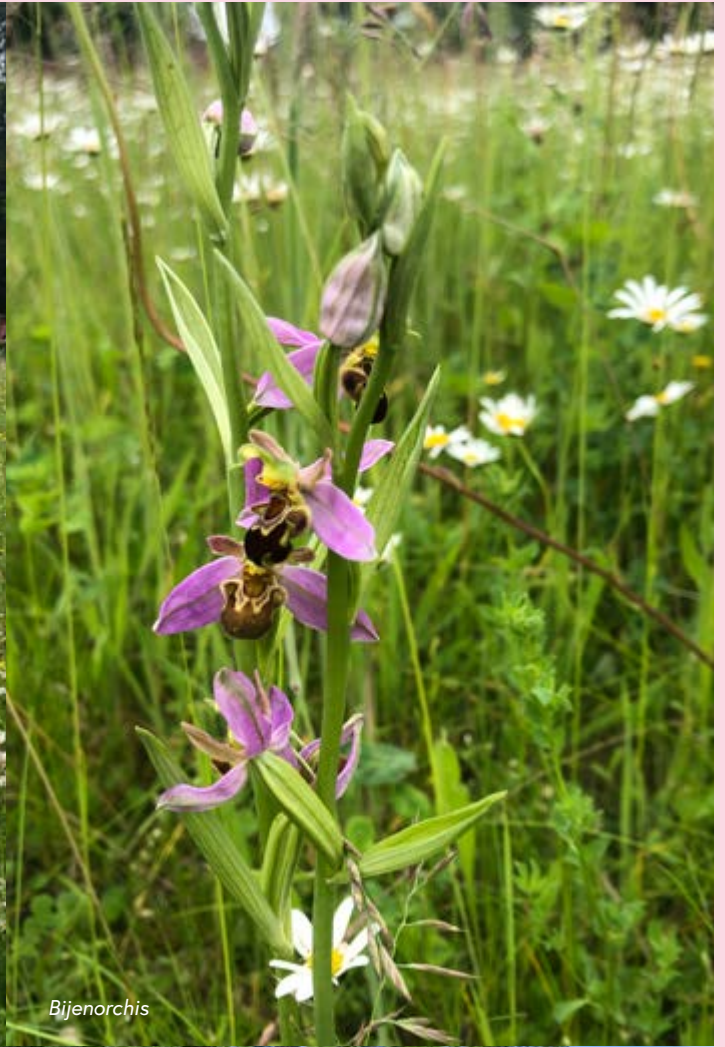
0 0.03 0.05 0.1 mi

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, LVBeekwaterlaar.nl, Microsoft

Mapjet KiKa

Glanshavergrasland

Bijenorchis

Muskuskaasjeskruid

Bermen: Via Regia

Gebiedskarakteristiek

Dit deel van de Via Regia vormt een schakel in de ecologische zone die de stad verbindt met het buitengebied. Het gebied wordt al meerdere jaren ecologisch beheerd, waarbij schapenbegrazing wordt ingezet om gevarieerde en soortenrijke vegetaties te behouden.

Vegetatietypen

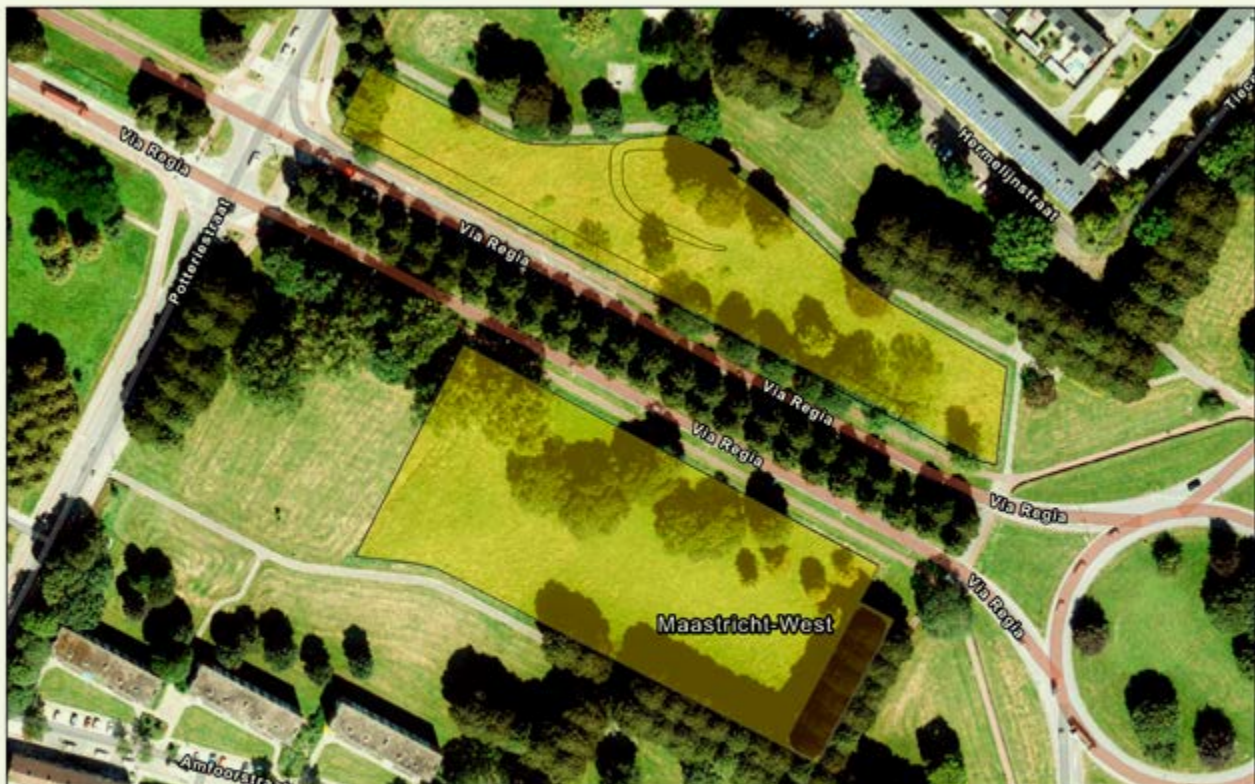
De graslanden in dit gebied vallen onder het G1-type glanshavergrasland. In deze vegetatie groeien

onder andere: groot streepzaad, heggewikke, knoopkruid, pinksterbloem en scherpe boterbloem. Daarnaast komen er ook enkele soorten voor die typisch zijn voor ruderaal ruigte, zoals: boerenwormkruid, gewone berenklauw en kruipende boterbloem.

Verspreiding van bijzondere planten

Er zijn geen bijzondere planten waargenomen die op de lijst met te karteren soorten staan.

Figuur 74: vegetatietypen Via Regia 2025

11-2-2026

Vegetatietypen

glanshaverhooiland (G1)

laan (L)

CNME_opdracht_2025

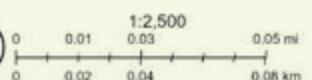
World Imagery

Low Resolution 15m Imagery

High Resolution 60cm Imagery

High Resolution 30cm Imagery

Citations

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community. LVBeeldatlas.nl, Microsoft

Martijn Kivits

Vestingwerken: Aldenhofpark

Gebiedskarakteristiek

In 2025 is binnen de vestingwerken de walmuur in het Aldenhofpark geïnventariseerd, ook bekend als de Tongerse kat. Deze muur is nog vrij recent geres-taureerd, waarbij een deel van de vegetatie behouden is.

Vegetatietypen

De vegetatie behoort tot de Muurvaren-Klasse (Asplenieta trichomanis). Er groeien kenmerkende soorten als steenbreekvaren, muurleeuwenbek, stengelomvattend havikskruid en gele helmblom.

Figuur 75: Vegetatietypen Aldenhofpark

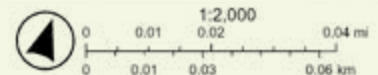

23-3-2026

Vegetatietypen

■ muurvegetatie (M)

— Vestingwerken

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, Esri, EsriNL, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Marijn Krets

Verspreiding bijzondere planten

Na 2018 is een groot deel van de muur geconsolideerd. Hierbij is een deel van de aanwezige planten behouden gebleven, waardoor karakteristieke soorten nog steeds aanwezig zijn.

- Stengelomvattend havikskruid is nog steeds verspreid over het hele muurdeel aanwezig.
- Steenbreekvaren groeit op drie delen van de muur, terwijl deze soort voor de consolidatie nog langs het hele traject aanwezig was. In de omgeving van de Zwarte Sluis groeien nog veel exemplaren, wat wijst op een sterke lokale populatie.
- Geelwitte helmbloem lijkt in aantal te zijn toegenomen.

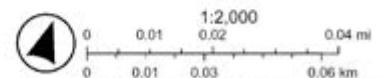
Figuur 76: Bijzondere planten Aldenhofpark

23-3-2026

Soort vlak

- Geelwitte helmbloem
- stengelomvattend havikskruid
- steenbreekvaren
- Vestingwerken

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community, Esri, EsriNL, Rijkswaterstaat, Mapplein-Kids

Geelwitte helmbloem

Muurleeuwenbek

BIJLAGE

Tabel 5: de te karteren soorten stadsnatuurgebieden Maastricht

A = FLORON Rode Lijst 2000

0 = uit Nederland verdwenen

1 = ernstig bedreigd

2 = bedreigd

3 = kwetsbaar

4 = gevoelig

B = Rode Lijst Heuvelland

0 = vermoedelijk uitgestorven

1 = met uitsterven bedreigd

2 = sterk bedreigd

3 = bedreigd

Wet Natuurbescherming	A: RL Floron	B: RL Heuvelland	C: PSN	D: FFH	E: RL Limburg	F: Flora- Faunawet	G: Tuin- en Woekerplanten	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
								<i>Achillea ptarmica</i>	Wilde bertram
	GE		x		3			<i>Agrimonia eupatoria</i>	Gewone agrimonie
							+	<i>Ailanthus altissima</i>	Hemelboom
	KW	2	+		-1			<i>Allium oleraceum</i>	Moeslook
						+	?	<i>Allium ursinum</i>	Daslook
	GE	1			-			<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Hondskruid
					3			<i>Anemone nemorosa</i>	Bosanemoon
	KW	2			1			<i>Anthyllis vulneraria</i>	Wondklaver
		1			1(-)			<i>Arctium tomentosum</i>	Donzige klit
		3			2	+		<i>Asplenium trichomanes</i>	Steenbreekvaren
		2			1			<i>Astragalus glycyphyllos</i>	Wilde hokjespeul
		2			2			<i>Berula erecta</i>	Kleine watereppe
								<i>Buddleja davidii</i>	Vlinderstruik
	KW		+			+		<i>Campanula rapunculus</i>	Rapunzelklokje
		3			2			<i>Carduus nutans</i>	Knikkende distel
						+		<i>Campanula rotundifolia</i>	Grasklokje
						+		<i>Campanula trachelium</i>	Ruig klokje
		1			2			<i>Carex demissa</i>	Geelgroene zegge
	KW	2			-			<i>Carex divulsa</i>	Groene bermzegge
		3	x		1			<i>Carex flacca</i>	Zeegroene zegge
		2			2			<i>Carex otrubae</i>	Valse voszegge
			x					<i>Carex spicata</i>	Gewone bermzegge
			x					<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid
		2			1			<i>Chenopodium glaucum</i>	Zeegroene ganzenvoet
								<i>Clinopodium menthifolium</i>	Bergsteentijm
	KW	3	+		1			<i>Clinopodium vulgare</i>	Borstelkrans
	BE	3			1	+		<i>Colchicum autumnale</i>	Herfsttijloos
		3			1	-		<i>Corydalis solida</i>	Vingerhelmbloem
			x		3			<i>Crepis biennis</i>	Groot streepzaad
								<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Bosorchis
		3			2			<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Grote zandkool

Wet Natuurbescherming	A: RL Floron	B: RL Heuvelland	C: PSN	D: FFH	E: RL Limburg	F: Flora- Faunawet	G: Tuin- en Woekerplanten	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
	KW				Uitgestorven			Dactylorhiza incarnata	Vleeskleurige orchis
								Echium vulgare	Slangenkruid
	KW	2			3			Dactylorhiza maculata ssp. maculata	Gevlekte orchis
								Daphne laureola l.	Zwart peperboompje
+	EB	BE						Dianthus carthusianorum	Kartuizer anjer
	KW	1			1			Dianthus deltoides	Steeanjer
					2	+		Dipsacus fullonum	Grote kaardenbol
								Geranium lucidum	Glanzige ooievaarsbek
							+	Epipactis heleborine	Brede wespenorchis
		3			2			Erigeron acer	Scherpe fijnstraal
	EB	2			0	+	?	Erysimum cheiri	Muurbloem
	GE	2	x		1			Euphrasia stricta	Stijve ogentroost
							+	Fallopia japonica /sacchalinense	Japaneze/sachalinse duizendknoop
			+					Galium verum	Geel walstro
		1			1			Geranium pratense	Beemdooievaarsbek
		3			1			Geranium rotundifolium	Ronde ooievaarsbek
		2			2	+		Glanthus nivalis	Gewoon sneeuwkllokje
								Gymnadenia conopsea	Grote muggenorchis
	EB	2	x		1			Gymnadenia conopsea	Grote muggenorchis
							+	Heracleum mantegazzianum	Reuzenberenklauw
		2			2			Hieracium aurantiacum	Oranje havikskruid
		1			1			Hieracium caespitosum	Weidehavikskruid
								Hieracium pilosella	Muizenoor
					3			Hieracium sabaudum	Boshavikskruid
	GE	2			-	+		Hieracium amplexicaule	Stengelomvattend havikskruid
	BE	2						Hypericum maculatum	Gevlekt hertshooi
	NB	NB			NB			Hypericum maculatum	Kantig hertshooi
		2			2			Hypericum tetrapterum	Gevleugeld hertshooi
							+	Impatiens glandulifera	Reuzenbalsemien
		3			1			Inula conycea	Donderkruid
								Isatis tinctoria	Wede
	GE	3	+					Knautia arvensis	Beemdkroon
								Lathyrus latifolius	Brede lathyrus
		3			2			Myosotis ramosissima	Ruw vergeet-mij-nietje
		2			3			Myriophyllum spicatum	Aarvederkruid
		3	+		2	+		Lathyrus tuberosus	Aardaker
		0			1			Limosella aquatica	Slijkgroen

Wet Natuurbescherming	A: RL Floron	B: RL Heuvelland	C: PSN	D: FFH	E: RL Limburg	F: Flora. -Faunawet	G: Tuin- en Woekerplanten	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
								<i>Linum catharticum</i>	Geelhartje
	GE	NB			1	+		<i>Listera ovata</i>	Grote keverorchis
							+	<i>Ludwigia grandiflora</i>	Waterteunisbloem
		1			1			<i>Lycium barbarum</i>	Boksdoorn
		2			2			<i>Malva moschata</i>	Muskuskaasjeskruid
		2			2			<i>Mentha x rotundifolia</i>	Wollige munt
		1			1		+	<i>Muscari comosum</i>	Kuifhyacint
	GE	3	+		2			<i>Ononis spinosa</i>	Kattendoorn
		2			1			<i>Poa compressa</i>	Plat beemdgras
								<i>Ophioglossum vulgatum L.</i>	Addertong
		2					+	<i>Ophris apifera</i>	Bijenorchis
					3		+	<i>Origanum vulgare</i>	Wilde marjolein
	NB				3		+	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	Gewone vogelmelk
			x					<i>Orobanche caryophyllacea</i>	Walstrobremraap
	BE	2			1			<i>Orobanche minor</i>	Klavervreter
		1			0	+	?	<i>Parietaria judaica</i>	Klein glaskruid
		1			1			<i>Parietaria officinalis</i>	Groot glaskruid
		2			1		+	<i>Phyllitis scolopendrium</i>	Tongvaren
			+		3			<i>Pimpinella major</i>	Grote bevernel
	KW		+		2			<i>Plantago media</i>	Ruige weegbree
	GE	2			2			<i>Polygala vulgaris</i>	Gewone vleugeltjesbloem
		2			0			<i>Polypodium interjectum</i>	Brede eikvaren
		1			1			<i>Portulaca oleracea</i>	Postelein
		1			3			<i>Potentilla argentea</i>	Viltganzerik
					2		+	<i>Primula elatior</i>	Slanke sleutelbloem
	KW	3	+		2		+	<i>Primula veris</i>	Gulden sleutelbloem
							+	<i>Prunus serotina</i>	Amerikaanse vogelkers
								<i>Pseudofumaria alba</i>	Geelwitte helmbloem
		2			1		+	<i>Pulmonaria officinalis</i>	Gevekt longkruid
		1			2		?	<i>Ranunculus lingua</i>	Grote boterbloem
	KW	2			1-0			<i>Rhinanthus alectorolophus</i>	Harige ratelaar
	GE	3	+		1			<i>Rhinanthus minor</i>	Kleine ratelaar
							+	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Robinia
		2			2			<i>Rumex maritimus</i>	Goudzuring
	KW	1	x		1			<i>Salvia pratensis</i>	Veldsalie
	KW				2			<i>Sanguisorba minor</i>	Kleine pimpernel
		0			1			<i>Sanguisorba officinalis</i>	Grote pimpernel

Wet Natuurbescherming	A: RL Floron	B: RL Heuvelland	C: PSN	D: FFH	E: RL Limburg	F: Flora. -Faunawet	G: Tuin- en Woekerplanten	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
	BE	3			2			<i>Saxifraga granulata</i>	Knolsteenbreek
		3			1			<i>Saxifraga tridactylites</i>	Kandelaartje
	BE	1	+		1		?	<i>Sedum reflexum</i>	Tripmadam
		3	x		2			<i>Thymus pulegioides</i>	Grote tijm
		1			0		?	<i>Tragopogon porrifolius</i>	Paarse morgenster
		2						<i>Trifolium arvense</i>	Hazenpootje
	GE		+		3			<i>Trisetum flavescens</i>	Goudhaver
		2						<i>Typha angustifolia</i>	Kleine lisdodde
			+		2			<i>Verbena officinalis</i>	Ijzerhard
	BE	1	+		0			<i>Veronica austriaca</i> ssp. <i>teucrium</i>	Brede ereprijs
		1						<i>Vicia tetrasperma</i>	Vierzadige wikke
		2						<i>Vicia villosa</i>	Bonte wikke
								<i>Vicia villosa</i> subsp. <i>Varia</i>	Bonte wikke ondersoort varia
					2	+	+	<i>Vinca minor</i>	Kleine maagdenpalm
		3			2	+		<i>Viscum album</i>	Maretak

Literatuur

Bessems, L.V., 2025 Monitoring grote gele kwikstaart Maastricht. Rapport RA25287-01. Eeko natuur & ecologie, Bingelrade.

CNME Maastricht en regio, 2024. Alles wat je aandacht geeft groeit. Ecologisch beheer in Maastricht. Monitorrapport 2024.

Cortenraad J., Mulder T., 1998. Actualisering van de lijst van bedreigde planten in Limburg. Natuurhistorisch Maandblad, Juli 1998, Jaargang 87, 161-170

Creemers, R.C.M. & C. Frissen-Moors, 2024. Haalbaarheidsstudie en uitzetplan voor herintroductie muurhagedis Sint-Pietersberg. RAVON/ CNME in opdracht van Prov. Limburg.

Raemakers 2024. Monitoring bijehotspots Maastricht, 2023. Ecologica in opdracht van gemeente Maastricht.

Raemakers, 2026. Monitoring bijehotspots Maastricht, 2025. Ecologica in opdracht van gemeente Maastricht.

Frissen-Moors, 2026. Eindrapportage Herintroductie muurhagedis Sint-Pietersberg Maastricht 20221-2025. CNME.

Floron, Rode Lijst Nederlandse flora, 2000. Floron: "Basisrapport Rode Lijst-Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria" van FLORON (2014).

Schaminée J., S'ykora K., Smits N., Horst M., 2010. Veldgids Plantengemeenschappen van Nederland. KNNV Uitgeverij Zeist.

RAVON, 2020. Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland - 4e druk. Stichting RAVON, Nijmegen.

Veling, K. C. v. Swaay, Vlinderstichting. Nieuwsbericht maandag 18 augustus 2025: Veel staartblauwtjes!

www.floravannederland.nl

www.knmi.nl

www.vlinderstichting.nl

www.waarneming.nl

Colofon

Dankwoord

Dit rapport is samengesteld met dank aan de gemeente Maastricht, opdrachtgever van CNME. Dank gaat ook uit naar het team Ecologisch beheer, dat met vakmanschap en toewijding dagelijks werkt aan het vergroten van natuurwaarden. Daarnaast danken we alle betrokkenen die hebben gemonitord, geanalyseerd en bijgedragen aan de totstandkoming van dit rapport. Dankzij hun gezamenlijke inzet krijgt biodiversiteit in Maastricht blijvend nieuwe kansen.

Monitoring, eindredactie en samenstelling: CNME

Fotografie:

Serge Bogaerts, waarneming.nl, Anne Lefevre, Aron Nijs, Marjolein Kivits, Dennis van Hooren, Cridi Frissen, Lisa Op den Kamp, Jo Hermans, Paul van Hoof, Olaf Op den Kamp, Martijn Rempelberg.

Contact:

CNME
Capucijnengang 10
6211 RN Maastricht
info@cnme.nl
www.cnme.nl
043 - 321 99 41

CNME heeft geprobeerd om van alle beelden de maker te achterhalen. Denkt u dat een vermelding onjuist is? Neem dan contact op. Alle rechten in deze publicatie behoren toe aan Stichting CNME.

